

Tee

peezi galwas = gabbali
tahs swehtas

Behrnu = Mahzibas.

Zeef irr gabbali tahs swehtas behrnu:
mahzibas:

Peezi:

1. Tee desmits Deewa hausli.
2. Tee trihs lohzekli tahs swehtas kristi-
gas tizzibas.
3. Ta swehta luhgschana.
4. Ta swehta kristiba.
5. Tas Gestahdijums tahs zeenigas un
dahr gas meesas un affinis muh-
su Kunga un Pestitaja Jesus
Kristus.

Tas pirmāis gabbals tahs svehtas
behrnu mahzibas.

Zee desmits Deewa baußli.

1. Kas irr tohs desmits baußlus dewis?

Tas wiffuwaldigs Deews.

2. Kam irr winsch tohs dewis?

Wiffieem zilwekeem. Mahz. Galam. 12, w. 13.
Bihstees Deewu, un turri winna baußlus, jo tas
peenahkajs wiffieem zilwekeem.

3. Zaur fo irr Deews tohs baußlus dewis?

Zaur Mohsu, sawu kalpu. Zahn. I, w. 17.
Ta baußliba irr zaur Mohsu dohta.

4. Kur irr Deews tohs baußlus dewis?

Zufnesi, us ta kalna Sinai. 2. Mohs. Graham.
19, w. 20.

5. Kå irr Deews tohs baußlus dewis?

Ur pehrkonu un sibbinu. 2. Mohs. Graham. 19,
w. 15. 16.

6. Kå skann tas pirmāis baußlis?

Tew ne buhs zittus Deewus tur-
reht preeksch mannim.

7. Kas irr tas?

(Kå faprohiti tu Deewa pawehleschanu eeksch fchi
baußla?)

Mums buhs Deewu pahr wiffahm leetahm bih-
tees, mihleht, un us to zerreht.

8. Kas klust tew eeksch ta pirmaja baußla aisleegts?

Man ne buhs zittus Deewus turreht preeksch
winna, (ta mihta Deewa, kas manni un iffkatru
zilweku eeksch wiffieem scheem baußleem usrunna.)

9. Kas

9. Kas irr tas, zittus Deewus turreht?

Tas irr, jeb ne kahdu Deewu, jeb zittu kahdu lee-
tu, Deewa weetå gohdaht, bihteess, mihleht, un us
to zerreht. Esaij. 42, w. 8. Es esmu tas Kungs, tas
irr mans wahrds, un mannu gohdu es zittam ne
dohschu, nedf mannu sawu teem elkeem.

10. Zeekfahrtiga irr tad ta elkadeewiba?

Div-fahrtiga (1) kad zilweks fauli, mehnes,
swaigfnes, ismahletas bildes un nomiruschus
swehtus peesauz un peeluhdf, paganiaus uppurus
eeksch garrineem un dwehseles laikeem istaisa: Tai
semmes-juhraz- un mescha-mahtei kalpo, un kah-
deem aukste n pakalneem, jeb kupleem kohkeem sa-
wadu swehtibu peelee. (2) Kad tas zilweks few
pafschu, jeb zittas laizigas leetas wairak mihlo, ne
fa to ihstenu weenigu Deewu.

11. Woi buhs arridsan to jumprawu Mahriu

jeb zittus swehtus peesaukt?

Ne. Jo ta sakka tas Kungs Esaij. 64, w. 16.
Abraams ne sinna muhs, un Israels ne pasihst
muhs. Tu ak Kungs effi muhsu Tehws, muhsu
Pestitais, no wezzeem laikeem irr tas taws wahrds.

12. Buhs tad tohs engelus peeluhgt?

Ne. Zahn. Parahd. Graham. 19, w. 10. Un es
mettohs semme preeksch ta engela kahjahm, winnu
peeluhgt, bet tas sazzija us man: Peeraugi, (ne dar-
ri to) es esmu taws beedris, un no taweem brah-
leem kam ta leeziba Jesus irr, peeluhdf Deewu.

13. Kas klust tew eeksch ta pirmaja baußla pawehlehts?

Man buhs Deewu pahr wiffahm leetahm (1)
bihstees, (2) mihleht un us to (3) zerreht.

14. Ko irr Deews apfohliis teem, kas scho baußli turr?

Jerem. Graham. 17, w. 7. Swehtihst irr tas zil-
weks, kas us to Kungu pakaujajs, un fa zerriba
tas Kungs irraid.

15. Ko

15. Ko irr Deew's beedinais teem, kas scho
baußli pahrfahpi?

Malak. Graham. 3, w. 5. Es ateeschu pee junns
us sohdbu, un buhschu weens ahtrs leezineeks
prett teem, kas manni ne bihstahs, sakka tas Kungs
Zebaot.

16. Rà stann tas ohtrs baußli?

**Tew ne buhs Deewa tawa Kunga
wahrdu nepateesi walkaht.**

17. Kas irr tas?

Mums buhs Deewu bihtees un mihleht, ka
mehs pee winna wahrda ne lahdam, nedj nepateesi
Deewu minnam, nei burram, mellojam jeb peewil-
lam: Bet winnu wiffas behdas peesauzam, luh-
dsam, teizam un flawejam.

18. Kas klust tew eefsch ta ohtra baußla aisleegts?

Man ne buhs to wahrdu manna Deewa nepa-
teesi walkaht.

19. Rà tohp Deewa wahrds nepateesi walkahts?

Kad zilweks pee ta (1) lahd, (2) nepateesi swehreh,
(3) burr, (4) mello jeb (5) peewill, arridsan us zit-
tu wihsi to pee nifnas besdeewigas buhschanas ne-
pateesi minn.

20. Rà buhs tew scheinan turretees?

Man buhs pee ta wahrda ta Kunga manna
Deewa (1) ne lahdeht, (2) nei nepateesi swehreh,
(3) ne burr, (4) ne melloht jeb (5) peewillt.

21. Kas klust tew eefsch ta ohtra baußla pawehlehts?

Man buhs to wahrdu manna Deewa eefsch wif-
sahm behdahm, (1) peesaukt, (2) luhgt, (3) teift
un (4) flaweht.

22. Ko irr Deew's apsohlijs teem, kas scho baußli turr?

To S. Apust. Darb. 2, w. 21. Un tas notifs,
iffatrs, kas to wahrdu ta Kunga peesauks, tas
taps isglahbts.

23. Ko

23. Ko irr Deew's beedinajis teem, kas scho baußli
pahrfahpi?

2. Mohf. Graham. 20, w. 7. Tas Kungs to nesoh-
ditu ne pamettih's, kas winna wahrdu welti walka.

24. Rà stann tas treschais baußli?

**Tew buhs to swehtu deenu sweh-
tiht.**

25. Kas irr tas?

Mums buhs Deewu bihtees un mihleht, ka
mehs to mahzibu un winna wahrdu ne pulgojam,
bet to paschu swehtu turram, labpraht klausam un
mahzamees.

26. Kas tohp tew eefsch ta trescha baußla pawehlehts?

Man buhs to swehtu deenu swehriht, (eefsch ka
fewiffi Deewam ar mahzibu un klausichamu win-
na swehta wahrda kalpohts tapt buhs.)

27. Kas tohp tew eefsch ta trescha baußla aisleegts?

Man ne buhs (1) to mahzibu, un (2) Deewa
wahrdu nizzinaht.

28. Rà warri tu tad to swehtu deenu swehtih?

Kad es to Deewa wahrdu (1) swehtu turru, (2)
labpraht dsirdu, un (3) mahzohs, (ka es pehz ta
dsihwoht warri.)

29. Kas irr tad nu tee grehki prett to treschu baußli?

Kad zilweks to swehtu deenu, jeb zittus eezeltus
swehtikus ar lauka- jeb sehtas darbu, ar pirkshamu
un pahrdohshamu, ar flinkshamu, rihshamu, plih-
teshamu, jakteshamu un ar zitteem tahdeem negan-
teem darbeem parawdda.

30. Irr tad wiffi darbi swehdeenâ aisleegti?

Ne. Zitti irr darbi tahs wajadsibas, ka lohpus
fohpt; darbi tahs mihlestibas, neweffelus apfohpt,
darbi tahs deewabihjafchanas, ka Deewa wahrdu
mahzihtees, nabbageem labbu darriht, tahdi darbi
nee irr aisleegti swehdeenâ.

31. Rà

31. Ko irr Deew^s apfoblijs teem, kas scho baußli turr?

Esaj. Gram. 56, w. 2. Swehtigs irr tas zilweks, kas to fwehdeenu fwehti, un wiannu ne fagahna, fakka tas Kungs.

Luhf. Gewang. II, w. 28. Swehtigi irr tee, kas Deewa wahrdu dsird, un to pasarga.

32. Ko irr Deew^s beedinajs teem, kas scho baußli pahrfahpi?

2 Mohf. Gram. 35, w. 2. Seschas deenas buhs darbu darriht, bet septita deena laid juns fwehta irr, weena duffama deena tahs duffeschanas tam Kungam, wiff, kas tanni kahdu darbu darra, tam buhs mirt.

33. Rã ffann tas zettortais baußlis?

Tew buhs tawu tehwi un tawu mahti zeeniht, fa tew labbi flahjajs, un tu ilgi dsihwo wirs semmes.

34. Kas irr tas?

Mums buhs Deewu bihtees un mihleht, fa meh^s muhsu tehwi, mahti, un fungus ne pulgojam, nedf apfaitinajam, bet tohs gohdajam, teem kalpojam, paklaufigi effam, tohs mihlojam un zeenijam.

35. Kas tohp tew eefsch ta zettorta baußla pawehlehts?

Mums buhs, (1) farwu tehwi un (2) farwu mahti zeeniht.

36. Bet kas tew no ta atlez, kad tu tawu tehwi un tawu mahti zeeni?

Maniin buhs, (1) labbi flahtees, un (2) man buhs ilgi dsihwoht wirs semmes.

37. Kas tohp schein zaur tehwi un mahti fapraßti?

(1) Wezzaki un (2) Kungi, un wiffi, kas man no Deewa preefschã zelti irr.

38. Kas tohp tew eefsch ta zettorta baußla aisleegts?

Man buhs farwas wezzakus un fungus (1) ne nizzinaht, nedf (2) apfaitinaht.

39. Rã

39. Rã buhs tew prett teem turretees?

Man buhs tohs (1) gohdã turreht, (2) teem kalpoht, (3) paklaufiht, (4) tohs mihleht un zeeniht.

40. Rã buhs wezzakeem farwas bebraus usaudfinaht?

Pahw. Gram. us teem Gwes. 6, w. 4. Juh^s tehwi, ne tirrinajeet juh^su behrmus, bet usaudfinajeet tohs eefsch pahrmahzifchanas un pamahzifchanas ta Kunga.

41. Rã buhs behrneem prett farweem wezzakeem turretees?

Pahw. Gram. us teem Gwes. 6, w. I. Juh^s behrni, paklaufait juh^su wezzakeem eefsch ta Kunga, jo tas ta peeclahjajs: Gohdi tawu tehwi un mahti: Tas irr tas pirmais baußlis, kam ta apfoblifchana irr, fa tew labbi flahjajs, un tu ilgi dsihwo wirs semmes.

42. Kas irr tee grehki prett to zettortu baußli?

Kad wezzaki farwas behrmus, un kungi jeb faimneeki farwu fauni kã lohpus leef usaugt, pee Deewabihjaschanas ne peetturr, jeb no tahdahm leetahm wehl wairak tohs aisfawe.

43. Ko irr Deew^s beedinajs teem, kas scho baußli pahrfahpi.

5. Mohf. Gram. 28, w. 16. Molahdehts lai irr, kas farwu tehwi, jeb farwu mahti nizzina, un wisseem laudim buhs fazziht, Amen.

Calam. Sakk. Wahr. 30, w. 17. La azz, kas to tehwi apfmeij un leedsajs tai mahtei klaußiht, to paschu isfnahps tee fraukli pee ippes, un tee fauni ehrgli to ehdihs.

44. Rã ffann tas peeftais baußlis?

Tew ne buhs nokaut.

45. Kas irr tas?

Mums buhs Deewu bihtees un mihleht, fa meh^s farwam tuwakam pee wianna meefas ne kahdu kai-

tu

tu neds wainu darram, bet tam palihdsam un kal-
pojam eefsch wiffahm meefigahm behdahm.

46. Kas tohp tew eefsch ta peekta baufla aisleegts?
Man ne buhs nokaut.

47. Kà nemm tu to labbi wehrà?

Kad es sawam tuwakam (1) pee winna meefas
ne kahdu kaitu, neds (2) wainu darru.

48. Bet kà buhs tew prett winnu turretees?

Man buhs tam (1) palihdscht, un (2) tam kal-
pohd eefsch wiffahm meefas behdahm.

49. Us zeekahrtigu wihs tohp tas zilweks nokauts?

(1) Ur firsi I. Zahn. Graham. 3, w. 15. Ikkatrs,
kas sawu brahli eenihd, tas irr weens slexkawa: un
juhs sumat, ka ikkatram slexkawam ne irr ta mih-
schiga dsihwofchana eefsch winna paleekama.

(2) Ur mutti, sawu tuwaku lammadami un
pulgodami. Matt. Gewang. 5, w. 22. Kas ar sa-
wu brahli welte dusino, tas irr zaur teefu soh-
dams: un kas us sawu brahli sakka: Naka, tas
buhz zaur tahm runnahm sohdamz, un kas sakka:
tu gekki, tas buhs zaur elles uggumi sohdamz.

(3) Ur rohku, muhsu tuwakam pee winna
meefas wainu darridami. 3. Mohf. Graham. 24,
w. 17. 19. Ja kas jekkahdu zilweku nosittihz,
tam buhs nokautam tapt. Ja kas arridsan sawu
tuwaku eewainohz, tam taps tapat darrihz, ittin
kà winsch irr darrijs: Tahdi irr arridsan tee slex-
kawi, un tahs maukas, kas sawus behrmus no-
schnauhs.

(4) Ur eeraschahm, muhsu tuwaku beedinadami,
un bailu darridami. I. Mohf. Graham. 4, w. 6. 7.
Tà fazzija tas kungs us kaimu: Kain effi tu apfkai-
tees, un kadeht taws waigs nifni raugahz? Meggi
tas

tas tà irr? Ja tu pareiffi darriffi, tad buhs peedoh-
fchanas, bet ja tu nepareiffi darriiffi, tad gutt tee
grehki preeksch durwin, un winnu eefahroschana
laufschahz us tew, bet tu walbi pahr teem.

50. Ko irr Deews apsohlijs teem, kas scho baufla
turr?

Matt. Gewang. 5, w. 5. 7. 9. Swehtigi irr
tee lehnpahrtigi, jo tee to semmi eedsihwohs. Sweht-
tigi irr tee firds schehligi, jo teem buhs schehlastibas
dabbuht. Swehtigi irr tee, kas meeru turr, jo tee
taps Deewa behrni faufti.

51. Ko irr Deews beedinais teem, kas scho baufla
pahrfahpi?

I. Mohf. Graham. 9, w. 6. Kas zilweku affini
isgahsch, ta affinin buhs zaur zilwekeem isgah-
stahm tapt.

Matt. Gewang. 26, w. 52. Wiffi, kas to soh-
binu nemm, teem buhs zaur sohbinu nomaitateem
tapt.

52. Kà ffann tas festais bauflis?

Tew ne buhs laulibu pahrfahpt.

53. Kas irr tas?

Munns buhs Deewu bihtees un mihleht, ka
mehs schkihsti un kaimigi dsihwojam eefsch wahr-
deem un darbeem, un ikweenanz buhs sawu laulatu
draugu mihleht un zeenihz.

54. Kas tohp tew eefsch ta festa baufla aisleegts?

Man ne buhs laulibu pahrfahpt, (neds sewi ar-
ridsan zittadi zaur neschkihstu eegribbeschamu un
darbu neschkihstu darrihz.

Matt. Gewang. 5, w. 27. 28. Juhs effahz
dsirdeisch, ka teem wezzajeem fazzihz irr; Tew
ne buhs laulibu pahrfahpt: Bet es sakku jumz,
ka ikkatrs, kas weemu sewu usfkattahz to eefahro-
damees

damees, tas irr jau to laulibu pahrfahpis ar winnas fawâ firdi.

55. Kas tohp tew tur pretti pawehlehts?

Man buhs (1) schlihti, un (2) kaunigi dsihwoht.

56. Râ buhs tew schlihti un kaunigi dsihwoht?

Ceksch (1) dohmahm (2) wahrdeem un (3) darbeem.

57. Râ buhs laulateem draugeem weenam prett ohtru turretees pehz ta festa baufla?

Itweenam buhs fawu laulatu draugu (1) mihleht un (2) zeeniht.

58. Ko irr Deews apfohlijs teem, kas scho baufli turr?

Matt. Gewang 5, w. 8. Swehtigi irr tee firbtschlihti, jo teem buhs Deewu redseht.

59. Ko irr Deews beedinais teem, kas scho baufli pahrfahpi?

Ebr. Graham. 13, w. 4. 5. Lai ta lauliba gohdiga irr stary wisseem, un ta laulibas gulta neapghnita: Bet tohs mauzineekus un laulibas pahrfahpejus Deews sohdihs.

60. Râ stann tas septitais bauflis?

Tew ne buhs sagt.

61. Kas irr tas?

Mums buhs Deewu bihteets un mihleht, ka mehss fawa tuwaka naudu jeb mantu ne nemman, nedf ar wiltigu prezzi jeb prezzeschamu pee mums dabujam, bet tam fawu mantu un usturreschamu palihdsam wairoht un pasargah.

62. Kas klusst tew ceksch ta septita baufla aisleegts?

Man ne buhs sagt.

63. Us zeekahrtigu wihsi noteek ta sagschana?

Us diwijadu wihsi: Pirmahst, kad kas fawu tuwaka (1) naudu un (2) mantu nemm. Pehz, kad kas to paschu ar (1) wiltigu prezzi jeb (2) prezzeschamu pee few dabbu.

64. Par

64. Par fo buhs tew nu pehz schi baufla fargatees?

Ka es fawa tuwaka naudu jeb mantu (1) ne nemmu, nedf (2) ar wiltigu prezzi jeb prezzeschamu pee few dabbu.

65. Kas tohp tew pehz ta septita baufla pawehlehts?

Man buhs fawa tuwaka naudu, mantu un usturreschamu palihdsch (1) wairoht un (2) pasargah.

66. Irr flinkschana arridsan grehts?

Ja; jo weens flinkis irr weens deenas-saglis, Pahw. 2. Graham. us teem Tessal. 3, w. 10. Ja kas ne grihb strahdaht, tam arri ne buhs ehst.

67. Ko irr Deews apfohlijs teem, kas scho baufli turr?

Dahw. Df. 112, w. 5. 6. Labbi tam zilwefam, kas apschelohjajs, un labprahst aisdohd, un apfohpi fawas leetas pareisi, jo muhscham tas ne schaubifees; tas taifnais taps muhschigi peeminnehts.

68. Ko irr Deews beedinais teem, kas scho baufli pahrfahpi.

Mhbauka Graham. 2, w. 6. Wai tam, kas fawu padohmu ar sweschu mantu wairo, zif ilgi tas buhs? un frau j beesus dublus us fewi.

69. Râ stann tas astotais bauflis?

Tew ne buhs nepateesu leezibu doht pretti tawu tuwaku.

70. Kas irr tas?

Mums buhs Deewu bihteets un mihleht, ka mehss fawu tuwaku nepateesi ne apmellojam, nedf peewillam, aprunnajam, jeb kahdu niemu flawu dararam: bet mums buhs to aisbildeht, wissu labbu no ta runnaht, un wissas leetas par labbu greest.

71. Kas tohp tew ceksch ta astota baufla aisleegts?

Man ne buhs nepateesu leezibu runnaht prett fawu tuwaku.

72. Kas

72. Kas irr tas: nepateesu leezibu runnaht?

Tas irr, sawu tuwaku nepateesi (1) apmelloht, (2) peewilt, (3) aprunnaht, (ka winnam nifna slawa pee teem laudiin darrita tohy, ka tee wiffu laumu no ta runna.)

73. Par ko buhs tew pehz schi astota baufla fargatees?

Ka es sawu tuwaku nepateesi (1) ne apmelloht, (2) peewillu, (3) aprunnaht, un (4) tam kahdu nifnu slawu darriu.

Sihrafa Graham. 20, w. 24. Labbaks irr saglis, ne ka, kas weenumehr mello, bet tee abbi eeman-tohs to pasufchamu.

74. Kas tohy tew pawehlehts darriht?

Man buhs sawu tuwaku (kad tas ar labbu sin-namu firdi notikt warr, un prett Deewu ne irr, (1) aisbildeht, (2) wiffu labbu no ta runnaht, un (3) wiffas leetas par labbu greest.

75. No irr Deews apshlijs teem, kas scho baufli turr?

Dahwid. Dseefin. 15, w. 1. 2. Kungs, kas mah-johs tawâ dsihwofli? un kas dsihwohs us tawu fwehtu kalnu? Kas beswainigi staiga, un to taif-nibu djenn, un runna to pateebu no firds-dibbena.

76. No irr Deews beedinajs teem, kas scho baufli pahrkaphj?

Salam. Saffam. wahr. nod. 12, w. 22. Wil-tigas hlypas irr tam kungam weena negantiba. Dahwid. Dseefin. 5, 7. Tas Kungs nomaita tohs melkufus.

77. Ka skann tas dewitais bauflis?

Tew ne buhs eefahroht tawa tu-waka nammu.

78. Kas irr tas?

Mums buhs Deewu bihtees un mihleht, ka mehse
fa

sawam tuwakam ne ar wiltu pehz winna nammu jeb mantu twahrstam, neds, to teesu fazzidami, pee mums welkam: Bet tam palihdsam, ka tas to warr paturreht.

79. Kas tohy tew eefsch ta dewita baufla aisleegts?

Man ne buhs eefahroht sawa tuwaka nammu.

80. Ka tohy ta tuwaka nams eefahrohts?

Kad kas (a) ar wiltu pehz winna (1) mantu jeb (2) namma twahrsta; un (b) to teesu fazzidams pee sewis welk.

81. Par ko buhs tew, pehz schi baufla, fargatees?

Ka es sawam tuwakam (1) ne ar wiltu pehz winna mantu jeb nammu twahrstu, neds (2) to teesu fazzidams pee sewis welku.

82. Kas tohy tew eefsch ta dewita baufla pawehlehts?

Man buhs sawam tuwakam winna mantu jeb nammu palihdscht (1) paturreht un (2) tam kalpoht.

83. Irr ta eefahroschana arridsan grehts?

Ja. Ta skahw rakstihst: Pahw. Graham. us teem Reem. 7, w. 7. To eefahroschamu es ne sinnaju (grehtu effam) ja ta baufliba ne fazzitu: Tew ne buhs eefahrotees.

84. No irr Deews beedinajs teem, kas scho baufli pahrkaphj?

Saij. Graham. 5, w. 8. Wai teem, kas weemu nammu pee ohtra welk, weemu tihrunni pee ohtra krahj, kamehr nekahdas weetas wairs atleef, ka juhs tikkai par eedsihwotajeem ween tai semmei tohyat.

85. Ka skann tas desmitais bauflis?

Tew ne buhs eefahroht tawa tu-waka seewu, kalpu, kalponi, lohpu, jeb wiff, kas tam peederr.

86. Kas irr tas?

Mums buhs Deewu bihtees un mihleht, ka mehse
fa

fawam tuwakam winna feerwu, faini, jeb lohpus ne atwiltam, jeb nowehrscham, bet tohs pamahzam; ka teem palift buhs, un darriht, kas teem peederr.

87. Kas kluhst tew eeksch ta desmita baufla aisleegts?

Man ne buhs eefahroht sawa tuwaka (1) feerwu, (2) kalpu, (3) kalponi, (4) lohpu, jeb (5) wissu, kas tam peederr.

88. Us zeekfabrtiqu wihfi warri tu to eefahroht?

Sewischki us trijadu wihfi: kad es to tam (1) atwiltu (2) ar warru atnemmu, jeb (3) nowehrschu.

89. Par fo buhs tew, pehz schi baufla, fargatres?

Ka es ne eefahrohs sawa tuwaka feerwu, faini, jeb lohpus (1) atwilt (2) ar warru atnemt, jeb (3) nowehrst.

90. Bet kas tohp tew pawehlehts?

Man buhs sawa tuwaka feerwu, kalpu un kalponi pamahzilt, ka tee (1) paleek, un (2) darra, kas teem peenahfahs.

91. Ko irr Deews apsohlijs teem, kas scho baufli turr?

Yahw. Graham. us teem Meem. 8, w. 1. Tad mi ne irr nekahda pasuddinafchana teem, kas eeksch Kristus Jesus irr, kas ne pehz tahs meefas, bet pehz ta garra staiga.

92. Ko irr Deews beedinajs teem, kas scho baufli pahrfahpi?

Jehkaba Graham. 1, w. 15. Pehz to, ka ta eefahroschana irr eenehmufees, dsemde ta tohs grehkus: un kad tee grehki pabeigti, tad dsemde tee to nahwi.

93. Ko sakfa nu Deews no wisseem scheem baufleem?

2 Mosh. Graham. 20, w. 5. 6. Sakfa winsch ta:

**Es tas Kungs taws Deews esmu
weens**

weens stiprais Deews, weens dusmotais peemefledams tohs tehwu noseegumus pee teem behrneem libds trescham un zettortam augumam pee teem, kas mann eenihst. Un schelastibu darridams pee tuhsktoscheem, kas mann mihlo un mannus bauflus turr.

94. Kas irr tas?

Deews beedina sohdiht wissus, kas schohs bauflus pahrfahpi, tapehz buhs mums bihteos, ar winna dusmibu, un prett tahdeem baufleem ne grehkoht. Bet winsch sohla schelastibu un wissadu labbumu wisseem, kas schohs bauflus turr. Tapehz buhs mums winnu arridsan mihleht un winnam ustizzeht, un labpraht darriht pehz winna baufleem.

95. Kas irr tas, kas scheitan runna?

Tas irr tas Kungs mans Deews, (kas man un wissahm radditahm leetahm paweleht warr.

96. Ka sauzahs winsch sew, eeksch scheem pehdejeem wahrdeem to desmits bauflu?

Weemu stipru un dusmigu Deewu.

97. Kapehz tohp winsch weens stiprs un dusmigs Deews faukt?

Tapehz, ka winsch pahr teem, kas to eenihd, tohs tehwa grehkus peemefle pee teem behrneem, libds trescham un zettortam augumam.

98. Kas irr: Tohs grehkus peemefleht?

Tas irr, to grehku deht sohdiht.

99. Kahous beedina Deews sohdiht jeb ar to sohdbu peemefleht?

Wissus, kas winna bauflus pahrfahpi.

B

100. Ka

M-297-5-71

100. Rà buhs man prett Deewa beedinascham turretees?
Man buhs (1) bihtees par winna dusinibu un
(2) prett winna baufleem ne grehkoht.

101. Rahds labbums irr teem, kas Deewu mishlo,
un winna bauflus turr?

Deews tas Kungs (1) darra teem labb lihds
tuhkstoscham augumam, un (2) sohla teem schehla-
stibu un wiffadu labbumu.

102. Us fo buhs nu tew ta schehlstiba un sohlisthana
wiffadu labbumu dsist jeb speest?

Us to, ka es Deewu to Kungu (1) mishtoju un
(2) tam ustizzu, un (3) labpracht darru pehz winna
baufleem.

103. Ro mahzees tu no teem desmits Deewa baufleem?
Es mahzohs famos grehkus atsiht, un Deewu un
sawu tuwaku mishleht.

104. Ras irr grehki?

Wiff kas prett Deewa un winna baufleem irr.
I. Zahn. Gram. 3, w. 4. Zkats, kas grehkus
darra, tas pahrkahpj arridsan to bauflibu, un tee
grehki irr tahs bauflibas pahrkahpschana.

105. Zeekahrtigi irr tee grehki?

Diwkahrtigi; Tee eedsimmuschi, un tee ihpafsch-
darriti.

106. Ras irr tee eedsimmuschi?

Tee irr weens truhkums wiffa labbuma, un wee-
na nowehrschana us wiffu laumu, zaur to meefigu
peedsimschanu no muhsu pirmajeem wezzakeem us
mums eemantohsts.

107. Ras irr tee ihpafsch=darriti grehki?

Tee, fo mehs, Deewam schehl! ifdeenas dar-
ram ar dohmahm, wahrdeem un darbeem.

Tas

**Tas ohtrs gabbals tahs swehtas
behrenu-mahzibas.**

**Tee lohzefli tahs swehtas
tizzibas.**

1. Tas pirmais lohzeelis, no tahs raddischanas.

**Es tizzu eefsch Deewu to Tehwu,
wiffuwalditaju Radditaju deb-
bes un semmes.**

2. Ras irr tag?

Es tizzu, ka manni Deews raddijs irr, ar wif-
sahm radditahm leetahm, man meesu un dwehfeldi,
azzis, auhis un wiffus lohzeelus, saprascham un
pilnu prachtu dewis irr, un wehl usturr, tur flacht
drehbes un apgehrbju, ehsham un dserscham, ehkas
un muhsu, seewu un behrmus, tihrumus un lohpus,
un wiffadu mantu, ar wiffadu wajadsibu un ustur-
rescham tahs meefas un dsihwibas man baggatigi
un ifdeenas apgahda, no wiffas breefmibas pafar-
ga, un par wiffu laumu paglabba un farga, un to
wiff notal no tihras tehwischtigas un deewigas leh-
nibas un schehlstibas, bes wiffa manna nopelna, un
ka es tahdas dahwanas fanemt ne zeenigs esmu.
Par to wiff notal buhs man winnam pateift, flach-
weht, kalpoht un paklaufigam buht, tas irr tee-
scham teef.

3. Eefsch fo tizzi tu pehz ta pirmaja tizzibas lohzeelja?

Eefsch Deewu to Tehwu.

4. Ra kauzi tu scheitan Deewu to Tehwu?

To wiffuwalditaju Radditaju tahs debbes un
semmes.

B 2

5. Ras

5. Kas irr tew tab raddijs?

Tas pats wiffuwalditais Deews im Tehws, kas ar Deewu to Dehlu, un Deewu to fwehtu Garru wiffas radditas leetas, zaur sawu wiff=sphezigu wahrdu darrijis.

6. Ko irr Deews tewim raddibams dewis?

Winfch irr man dewis (1) meesu un (2) dweh=feli, (3) azzis, (4) aufis un (5) wiffus lohzeklus, (6) fapraschanu, un (7) pilnu prahnu.

7. Bet ko darra nu tas mihligs Deews, pehz tawas raddifchanaas, pee tew?

Winfch usturr man wehl, (ka arridsan zittus zilwekus.)

8. Ka darra tab winfch to?

1. Winfch dohd mums (1) drehbes un apgehrbit, (2) ehfchamu un dferfchamu, (3) ehkas un muifchu, (4) seewu un behrmus, (5) tihrumus, (6) lohpus, un (7) wiffadu mantu, arr (8) wiffadu wajadfibu un isturreschamu tahs meefas un dsihwibas.

2. Apgahda winfch muhs (1) baggatigi un (2) ifdeenas.

3. Paglabba winfch muhs prett wiffu breefmibu, un farga muhs par wiffu laumu.

9. Kapehz irr tad Deews tew raddijs, un usturr tew wehl?

Winfch darra to no tihras tehwischkas, Deewiffas, lehnibas un shehlastibas.

10. Arrig tu tad to nopelni no Deewa, ka tas few tif dauds labbuma darra?

Ne. Winfch darra to bes wiffa manna nopelna, un esnu es nezeenigs kahdas dahwanas fanemt.

11. Ko buhs tew Deewam par to raddifchamu un ustureschamu darrist?

Man buhs winnam par to (1) pateift, (2) flaweht, (3) mihleht un (4) paklausigam buht.

12. Tizzi

12. Tizzi tad tu to wiff?

Ja. Jo tas irr teescham teef, (ka es to pateeft tizzeht warru.)

13. Tas ohts lohzeklus, no tahs pestifchanaas.

Es tizzu eefsch Jesu Kristu, Deewa weenigu peedsimtu Dehlu, muhsu Kungu, kas eenemts irr no ta fwehta Garra, peedsimmis no tahs jumprawas Mahrias, zeetis appafsch Panzius Pilatus, frustâ firts, nomirris, un aprakts, semmê kahpis eefsch elles, treschâ deenâ atfal augfchamzehlées no teem mirroneem, usbrauzis debbesis, sehdees pee labbas rohkas Deewa ta wiffuwalditaja Tehwa, no turrenes tas atees, teefabt tohs dsihwus un mirruschus.

14. Kas irr tas?

Es tizzu, ka Jesus Kristus, pateef Deews, no ta Tehwa eefsch muhschibas peedsimmis, un arridsan, pateef zilweks, no tahs Jumprawas Mahrias peedsimmis, irr mans Kungs, kas manni pasuddifchu un pasuddinatu zilweku atpestijs un atpirzis irr, no wisseem grehkeem, no tahs nahwes un no ta spehka ta wella, ne ar seltu jeb ar sudrabu, bet ar sawahm fwehtahm dahrgahm affinum, un ar sawu nenopelnitu zeefchamu un nahwi, ka es winnam ween peederretu, un winna walstibâ appafsch winna dsihwotu, un winnam kalpotu eefsch muhschigas taisnibas, nenoseefibas un fwehtibas, ittin

ka

Èa wansch atkal augfcham zehlees irr no teem mirroneem, dshwo un walda muhschigi, tas irr teescham teef.

15. Tizzi tu ween eefsch Deemu to Tchwu?

Ne; bet es tizzu arridsan eefsch Jesu Kristu.

16. Rà fauzi tu scheinan Jesu Kristu?

Deewa weenigu Dehlu (no muhschibas.)

17. Bet kas tew ar wianu ja darr, ka tu eefsch to tizzi?

Wansch irr mans Kungs (un mans Deews.)

18. No ka irr wansch, pehz sawas zilwezihas, eenenits?

No ta swehta Garra.

19. No ka irr wansch, pehz tahs paschas, peedsimnis?

No tahs jumprawas Mahrias.

20. Appafsch ka irr wansch zeetis?

Appafsch (ta semmes sohga) Panzius Pilatus.

21. Ko irr wansch zeetis?

Wansch irr krusa fiste un nomirris.

22. Ko irr tee ar to darrijuschi, kad wansch bij nomirris?

Tee irr wianu aprakfusch.

23. Kas irr us winna aprakfchamu notizzis?

Wansch irr semmè kaphis eefsch elles.

24. Ko wansch irr darris pehz sawas semme kaphschanas eefsch elles?

Wansch irr augfchamzehlees no teem mirroneem.

25. Kad irr wansch augfchamzehlees?

Treschà deenà.

26. Kur wansch pehz sawas augfchamzelschanas irr palizzis?

Wansch irr usbrauzis debbesis.

27. Kur fehd wansch, pehz to, ka tas debbesis usbrauzis irr?

Wansch fehd pee labbas rohkas Deewa ta wifswalditaja Tchwu, ka wansch wiff eefsch wiffu peepilda un walda.

28. Urri Kristus no deebbsim atkal atnahs?

Ja. Wansch no turrenes atees (redfigi, Èa wansch tur us-brauzis irr.)

29. Kapehz tas no debbesim atkal atnahs?

Zeesaht (1) tohs dshwus un (2) tohs mirruschus.

30. Tad irr Kristus tas pateefigs Deews?

Ja. Wansch irr tas pateefigs Deews, no tchwu eefsch muhschibas peedsimnis.

31. Bet irr wansch ween pateef Deews, no Tchwu eefsch muhschibas peedsimnis?

Ne. Bet wansch irr arridsan pateef zilweks no tahs jumprawas Mahrias peedsimnis.

32. Rà fauzi tu to wehl?

Mannu Kungu, (fo es arridsan par sawu paschu kungu atshstu.)

33. Kapehz irr Kristus taws Kungs, un fo irr tas peetewim darris?

Wansch irr man (1) atpestijs un (2) atpirzis.

34. Bij tad tewim ta pestischana ta Kunga Kristus waijaga?

Ja pateefi, jo es biju (1) weens pasubdis un (2) pasuddinahts zilweks.

35. No ka irr tas tew ispestijs?

(1) No wisseem grehkeem, (2) no nahwes un (3) no ta spehka ta wella.

36. Ur fo irr wansch tew pestijs?

Ne ar seltu neds sudrabu.

37. Ur fo tad?

Bet (1) ar sawahm swehtahm dahrgahm affinin, un (2) ar sawu nenoseeguschu zeeschamu un nahwi.

38. Kapehz irr tew Kristus pestijs?

Ka es (1) winnam ween peederretu, un (2) winna walstiba appafsch winna dshwotu un winnam kalpotu.

39. Kà buhs tew appafsch wiina dshwoht un wannam
falpoh?

Gefsch muhschigas (1) taisnibas, (2) nenosee-
dsibas, un (3) swehtibas.

40. Ko darra winsch wehl tew par labbu?

Pehz to, ka winsch no teem mirroneem atkal
augfcham zehlees irr, (1) dshwo un (2) walda
winsch muhschigi.

41. Urri tu to wiffu ar tizzigu firdi fanemmi, fo tu
eefsch schi lohzeffa isfazjis effi?

Ja pateef, jo tas irr teefcham teefs, (Deews
dohd, ka es to muhscham ne aisleedu.)

42. Tas treschais tizzibas lohzeffis, no tahs swehtu
darrifchanaas.

Es tizzu eefsch to swehtu Garru,
weenu swehtu kristitu basnizu, to
draudsibu to swehtu, peedohschanu
to grehku, augfchamzelscham tahs
meefas, un weenu muhschigu dsh-
wofcham. Amen.

43. Kas irr tas?

Es tizzu, ka es ar sawu paschu farafcham un
spehku eefsch Jesu Kristu mamu Kungu ne warru
tizzate, neds pee ta nahft; bet tas frehtais Gars
irr mann zaur to preezas mahzibu aizinais, ar sa-
wahm dahwanahm apfkaidros, eefsch ihstenas tiz-
zibas swehtis un usturrejs, ittin ka winsch to
wiffu kristitu draudsibu wirs semmes aizina, sa-
krabj, apfkaidro, swehti, un pee Jesus Kristus
usturr eefsch weenas pateefas ihstenas tizzibas.
Gefsch kahdas kristus draudsibas winsch man un
wiffeem tizzigeem iddeenâs wiffus grehkus bagga-
tigi peedohd, un pastarâ deenâ, man un wiffus mir-

romus atkal usmohdinahs, un mannim un wiffeem
tizzigeem eefsch Kristus weenu muhschigu dshwo-
scham dohs, tas irr teefcham teefs.

44. Tizzi tu ween eefsch Deewu to Zehwu un Dehlu?

Ne, bet es tiz u arridsan, pehz ta trescha tizzi-
bas-lohzeffa, eefsch to swehtu Garru, (ka man-
nu Deewu.)

45. Ko tizzi tu wehl pehz schi lohzeffa?

Es tizzu (1) weenu swehtu kristitu basnizu: Es
tizzu (2) to grehku peedohscham: Es tizzu (3)
weenu augfchamzelscham tahs meefas: Es tizzu
(4) weenu muhschigu dshwofcham.

46. Ko saproht tu zaur to kristitu basnizu?

Weenu draudsibu to swehtu, kas zaur Deewa
wahrdi, un zaur teem swehteem eenahdijumeem
(jeb Saframenteem) swehtita tohp.

47. Warr tew arridsan e fch tahs tee grehki
peedohi tap?

Ja, jo es tizzu weenu peedohscham to grehku,
(fo es arridsan, man par labbu effam, teefcham
sinu.)

48. Bet kad tew jamirft, paliksi tu tad allaschin
eefsch nahwes?

Ne, jo es tizzu weenu augfchamzelscham tahs
meefas.

49. Kas tew ar wiffeem tizzigeem, pehz tahs augfcham-
zelschanaas no teem mirroneem, gaidanis irr?

Weena muhschiga dshwofchana (zaur mamu
Pestitaju Kristu Jesu.)

50. Warri tu no few pascha pee tawu pestitaju
Kristu atgreestees?

Ne, jo es tizzu, ka es (nadbags grehzigs zilweks,
ne zaur sawu paschu (1) saprafcham neds (2) spehku
eefsch Jesu Kristu, mamu Kungu (a) tizzate jeb
(b) pee ta nahft warru.

51. Kas irr tew pee Kristus aizinajs?

Tas svehtais Gars.

52. Zaur ko irr wansch tew aizinajs?

Zaur to preezas mahzibu.

53. Ka irr wansch tew aizinajs?

Wansch man un wifku kristitu draudsibu (1) aizina, kad wansch mums Deewa svehtu wahrdu leef fluddinaht; wansch (2) apffaidro muhs, kad mehs to labbi saprohtam un zaur to gudrafi tohpm; wansch (3) svehti muhs, kad mehs zaur winna spehku pehz ta svehti un deewabihjigi dsihwojam; wansch (4) sakrahj un (5) usturr muhs, kad mehs eeksch weenadas pateefas tizzibas pasta:roigi pee Jesu Kristu paleekam.

54. Kur, kad un ka peedohd tew tas svehtais Gars tohs grehtus?

Wisch peedohd man tohs (1) eeksch tahs kristitas draudsibas, (2) ifdeenas (3) baggatigi.

55. Kad tapfi tu no teem mirroneem usmohdinahts?

Pastara deena, ar wisseem mirroneem.

56. Kas tohp tew pastara deena dohts?

Weena muhschiga dsihwofchana, prohti ar wifseem tizzigeem eeksch Kristu.

57. Irr tas wiff teefs?

Ja, tas irr teefcham teefs, es warru to teefcham tizzehst.

Tas treschais gabbals tahs svehtas
behrnu mahzibas.

Ta svehta Luhgshana.

1. Ka kann tee pirmaji wahrdu tahs svehtas
luhgshanas?

Muhsu Tehws debbestis.

2. Kas

2. Kas irr tas?

Deews gribb muhs ar to labbinaht, ka mums tizzehst buhs, wansch effohts muhsu ihstems Tehws, un mehs winna ihstemi behrni, ka mums preezigi, drohschi un us winnu palaudamees winnu peeluhgt buhs, ka tee mihti behrni sawu mihtu tehru luhds.

3. Kas irr tas, ko tu scheinan par tehru fauzi?

Tas irr tas trihsweenigais Deews, kas arridsan man, it ka Tehws sawu behrnu mihtu.

4. Kur irr schis taws Tehws?

Wansch irr eeksch debbestim, eeksch tahs debbestigohdibas, (kur wansch wiff, ko mehs luhdsam, re:dscht, dsirdeht un darriht warr.)

5. Kapehz pawehl mums tas Runges Kristus, Deewu muhsu Tehru faukt?

Wansch gribb muhs ar to labbinaht, ka weena wista sawus zahlus labbina, un tohs pee few dabbu.

6. Pee ko gribb wansch muhs labbinaht?

Ka mums tizzehst buhs, (1) wansch effohts muhsu ihstems Tehws, un (2) mehs winna ihstemi behrni.

7. Ka buhs tew tad winnu luhgt?

(1) Drohschi un (2) us winnu palaudamees, ka tee behrni sawu mihtu tehru luhds.

8. Ka kann ta pirma luhgshana?

Swehtihst lai tohp taws wahrds.

9. Kas irr tas?

Deewa wahrds irr jaw no few pascha svehts, bet mehs luhdsam schinni luhgshana, ka tas arridsan pee mums svehtihst tohp.

10. Ka noteef tas?

Kad Deewa wahrds schkihsti un skaidri mahzihts tohp, un mehs arridsan svehtigi, ka Deewa behrneem klahjajs, pehz ta dsihwojam, to palihdsi mums, mihtais Tehws debbestis! Bet kas zittadi mahza
un

un dšihwo, ne kà Deewa wahrds mahza, tas nefwehti muhsu starpà to Deewa wahrdu. Par to pasarga muhs mihlais debbesu Tehws!

11. Ko luhdñ tu eeksch tabs pirnas luhgšchanas?
Ka Deewa wahrds fwehtihš tohp.

12. Irr tad Deewa wahrds nefwehtš?
Deewa wahrds irr jaw no few pascha fwehtš.

13. Rapehž luhdñ tu tad to schinni luhgšchanà?
Ka tas arridsan pee man, un wisseem zilwekeem fwehtihš tohp.

14. Rà tohp tab tas Deewa wahrds fwehtihš?
Kad (1) Deewa wahrds schlihsiti un skaidri mahzihtš tohp, un (2) es un zitti arridsan fwehtigi, kà Deewa behrneem klahjahs, pehž ta dšihwojam.

15. Kam buhs eeksch tabs basinzas mahžitam tapt?
Deewa wahrdam.

16. Rà buhs Deewa wahrdam mahžitam tapt?
Tam buhs schlihsiti un skaidri mahžitam tapt.
17. Irr tas gan, kad Deewa wahrds schlihsiti un skaidri mahzihtš tohp?

Ne; bet man buhs arridsan fwehtigi, kà Deewa behrnam, pehž ta dšihwoht.

18. Rà warr tas nu notikt, kad tu no few pascha zaur grehkeem samaitabts effi?
Tam mihlam Tehwam debbesis buhs palihdseht, (kurru es par to, it kà behrns, peefanzu.

19. Kas nefwehti Deewa wahrdu?
Kas zittadi (1) mahza, un (2) dšihwo, ne kà Deewa wahrds mahza.

20. Drihtsti tu tad gann to Deewa wahrdu us zittu wihši nefwehtihš?
Uf ne! par to lai pasarga man un wissus rahmus kriftitus, tas mihlais debbesu Tehws!

21. Rà stann ta ohtra luhgšchana?
Lai nahk tawa walstiba.

22. Kas irr tas?

Deewa walstiba nahk gamm bes muhsu luhgšchanas no few pascha, bet mehs luhdšam schinni luhgšchanà, ka ta arridsan pee mums nahktu.

23. Rà noteek tas?

Kad mums tas debbesu Tehws sawu fwehtu Garru dohd, ka mehs winna fwehtam wahrdam, zaur winna schelastibu tizzam un Deewiski dšihwojam, scheid laizigi un tur muhschigi.

24. Ko luhdñ tu eeksch tabs ohtras luhgšchanas?
Lai Deewa walstiba nahk.

25. Rà nahk ta Deewa walstiba?
Ta nahk (1) gamm bes muhsu luhgšchanas, (2) no few pascha.

26. Ko palibds tab tawa luhgšchana, kad ta Deewa walstiba no few pascha nahk?
Ka ta arridsan pee man un pee mums wisseem nahk.

27. Zaur ko darr to muhsu debbesu Tehws?
Zaur to fwehtu Garru.

28. Rapehž?
Ka mehs (1) tam fwehtam Deewa wahrdam zaur winna schelastibu tizzam, un (2) Deewam patihkami dšihwojam.

29. Rà buhs tew tab eeksch Deewa walstibas turretees?
Man buhs arridsan (1) tam fwehtam Deewa wahrdam tizzeht, un (2) deewabihigi dšihwoht, (kà weenam Deewa behrnam dšihwoht klahjahs.

30. Nur un zil ilgi buhs tad tew tà dšihwoht?
(1) Scheit laizigi un (2) tur muhschigi.
31. Rà stann ta trescha luhgšchana?
Taws prahts lai noteek, kà debbesis, tà arridsan semmes wirsu.

32. Kas irr tas?

Deewa labs un schelligs prahts noteef gann bes muhsu luhgſchanas, bet mehs luhdsam ſchinni luhgſchanâ, ka tas arridsan pee mums noteef.

33. Râ noteef tas?

Kad Deews wiſſu kaunu padohmu un prahtu nowehrſch, un ne dohd teem wahtu, kas to Deewa wahtibu mums ne gribb liſt ſwehtiht, un wianna wahtibu kawe pee mums naht, kâ tur irr tas wels, ta paſaule, un muhsu meefas ſahriba, bet wiſſch eedrohſchina un paturr muhs ſtipri eekſch ſawa wahrda un tizzibas, lihds pat muhsu gallam, tas irr wianna ſchelligais un labs prahts

34. Ko luhdsi tu eekſch tahs treschas luhgſchanas?

Rai Deewa prahts noteef.

35. Râ buhs Deewa prahtam notift?

Râ tas noteef (1) debbeſis no teem engeleem, tâ buhs tam notift (2) ſemmes wirſu no man un wiſſeem zilwekeem.

36. Rahds prahts tad tas irr?

Tas irr (1) weens ſchelligais, (2) labs prahts.

37. Râ noteef ſchis Deewa prahts?

Urridsan gann bes muhsu luhgſchanas.

38. Kapehz luhdsi tu tad par to, kad tas arridsan bes muhsu luhgſchanas noteef?

Ka tas arridsan pee mums, (pee man un wiſſeem zilwekeem) noteef.

39. Zaur ko noteef tas pee tewis un zitteem?

Kad Deews (no ſchelaſtibas) wiſſu kaunu padohmu un prahtu (1) lauſch, un (2) nowehrſch.

40. Zeekfahrtings irr tas kauns padohms un prahts?

Tas irr trihsfahrtings: (1) ta wella (2) tahs paſaules un (3) muhsu meefas prahts.

41. Ko mekle ſchis kauns padohms un prahts pee tewis un zitteem.

Wiſſch ne gribb mums liſt (1) to Deewa wahrdu

du ſwehtiht, un (2) wianna wahtibu pee mums naht.

42. Kas irr Deewa ſchelligais un labs prahts, un ko gribb tas prett to kaunu padohmu un prahtu darriht?

Wiſſch gribb muhs wiſſus (1) eedrohſchinaht, un (2) ſtipri paturrecht eekſch ſawa wahrda un eekſch tizzibas.

43. Zif ilgi gribb Deews to darriht?

Lihds pat muhsu gallam.

44. Râ ſtann ta zettorta luhgſchana?

Muhsu deeniſchku maiſi dohd mums ſchodeen.

45. Kas irr tas?

Deews dohd to deeniſchku maiſi bes muhsu luhgſchanas ir wiſſeem kauneem zilwekeem, bet mehs luhdsam ſchinni luhgſchanâ, ka wiſſch muhs muhsu deeniſchku maiſi mahzitu atſiht, un ar pateizibu ſanemt.

46. Kas irr tad ta deeniſchka maiſe?

Wiſſ, kas pee muhsu meefas uſturreſchanas un waijadſibas peederr, ar wahrdu: ehſchana, dſerſchana, drehbes, apgehrbju, ehkas, muichas, tihrumi lohpi, nauda, manta, labs laulahts draugs, rahmi behrni, labba ſaine, un peetizzigi fungi, labba wal-diſchana, labs gais, meers, weſſeliba, kauniga dſihwoſchana, gohds, labbi draugi, uſtizzami kaimini. Un zittas tahdas leetas wehl.

47. Par ko luhdsi tu eekſch tahs zettortas luhgſchanas?

Par to deeniſchku maiſi, (kas man wiſſas deenas waijaga.)

48. Kad buhs Deewam tam Kungam tewim to deeniſchku maiſi doht?

Schodeen, (no weenas deenas lihds ohtram.)

49. Dohd

49. Dohd Deews to deenischku maifi ween teem rahmeem, kas winnu par to luhdi?

Ne. Bet winsch dohd to gann (1) bes muhsu luhgshanas, (2) wisseem laumeem zilwefeem.

50. Kap hz luhdi tu tad var to?

Es luhdsu, ka tas debbesu Tehws, kas to deenischku maifi arrid an gan bes muhsu luhgshanas wisseem laumeem zilwefeem dohd, man asist un ar pateizibu mannu deenischku maifi sanent mahzitu.

51. Kas peederr wiff pee to deenischku maifi?

Ghschana, derschana, drehbes, a gehroju, ehkas, muischas, ihrumi, lbhpi, nauda, manta, labs laulahr drauas, rahmi behrni, labba saime, peetizzigi fungi, labba waldischana, labs gais, meers, wesseliba, fauniga dihwoschana, gohds, labbi draugi, ustizzami faimmi un zittas tahdas leetas wehl.

52. Kap hz fakki tu: Un zittas tahdas leetas wehl?

Tapeh, ka wiff, kas man bes schahm leetahm wehl pee mannas meefas usturreschanas wajaga, eeksch tahs fahschas luhgshanas eeslehgt irr.

53. Ka flann ta peefta luhgshana?

Un peedohdi mums muhsu grehkus, ka arri mehsh peedohdam fa-weem parradneefem.

54. Kas irr tas?

Mehsh luhdsam schinni luhgshana, ka tas Tehws debbesis ne gribbetu usluhkoht muhsu grehkus, un tadeht tahdu luhgshamu mums ne aisleegt, jo mehsh to, fo mehsh luhdsam, ne effam zeenigi, nedsh arridsan nopelnijuschi, bet winsch gribbetu mums to wiff-nota schehlodams doht, jo mehsh grehkojam ifdeenash daudsh

daudsh un sohdbiru ween nopelnam, tad gribbam mehsh arridsan no firdsh peedoht, un labbu darriht, teem, kas pretti mums irr apgrehkojuschees.

55. No luhdi tu eeksch tahs peeftas luhgshanas?

Ka arridsan Deews mannu grehkus jeb parradus mannu gribbetu peedoht.

56. Ka buhs tad Deewam tew tawus parradus peedoht?

It ka es tohs manneem parradneefem peedohmi.

57. No saprohti tu zaur teem parradeem eeksch tahs peeftas luhgshanas?

Tohs grehkus un wiff, kas prett Deewu darrihtsh tohp.

58. Kas irr tee parradneeki?

Tee, kas pee man un zitteem apgrehkojash, jeb irr apseeguschees.

59. Ka buhs tad tew pee tawu grehku-parradeem turretees?

Man buhs luhgt, (un to darru es arridsan allaschin) ka tas Tehws debbesis (1) ne gribbetu usluhkoht mannu grehkus, un man (2) tadeht schahdu luhgshamu ne aisleegt.

60. Kap hz luhdi tu tad ta?

Tapeh, ka man Deews mannu grehku deht mannu luhgshamu gan aisleegt warr.

61. No ka tas nahkash?

Es ne esimu mannu grehku deht zeenigs (1) Neneeka, (fo es un zitti luhdi,) (2) ne esimu arridsan (3) neneeku pelnijs.

62. Effi tu tad til wischkin nespehzigsh pee wiffu labbu?

Ja, Deewam schehl! jo es grehkoju ifdeenash daudsh, un nopelnu sohdbiru ween.

63. Ka buhs tad Deewam tew doht, fo tu luhdi?

Wiff no schehlastibas (ta kunga Kristus deht.)

E

64. Ka

64. Rà buhs tew prett teem turretees, fas prett tew
apgrehfojabs?

Man buhs (un es gribbu) teem arridsan atkal
no pateizibas prett Deewu (1) peedoht un (2) lab-
bu darriht.

65. Rà buhs tew (fà gribbi tu) peedoht un labbu darriht?

(1) Sirsnigi, un (2) labpraht, fà man mans
debbesu Tehws peedoht un labbu darr.

66. Rà stann ta festa luhgshana?

**Un ne eewedd muhs eeksch fahr-
dinaschanas.**

67. Ras irr tas?

Deews gann ne fahrdina ne weenu, bet mehs
luhdsam schinni luhgshana, fa Deews muhs grib-
betu pasargahnt un usturreht, fa muhs tas wels, ta
pasaule, un muhsu meesa ne peewilt un ne eewedd
eeksch netizibas, isfamiffeschanas, un zitta leela
fauna, un jeb mehs ar to fahrdinati taptun, fa
mehs tomehr pehz uswarran un wirsü paleekam.

68. Ro luhdsi tu eeksch tahs festas luhgshanas?

Ra man Deews eeksch fahrdinaschanas ne ee-
wedd, (un tur eekschà ne leek samaitaht.)

69. Kahrdina tad Deews weenu zitweku?

Ne, Deews ne fahrdina neweenu us faunu,
(prett fo es scheitan ar wisseem fristiteem luhdsu.)

70. Ras fahrdina tew tad ta?

(1) Tas wels, (2) ta pasaule, un (3) mans
meefigs prahts.

71. Kapehz fahrdina tew tas wels, ta pasaule un
tawa samaitata meesa?

Tee gribb man 1. peewilt un 2. eewest, (1) eeksch
netizibas, (2) isfamiffeschanas, un (3) eeksch
zitta leela fauna un grehfeem.

72. Rà turrees tu few, fad tu ta fahrdinahts tohpi?

Es luhdsu Deewu, mannu debbesu Tehwu, fa
winsch

winsch man (1) pasargahnt un (2) usturreht grib-
betu.

73. Kapehz (jeb par fo) luhdsi tu to?

Ra es (eeksch mannas fahrdinaschanas) tomehr
pehz uswarru un wirsü paleeku.

74. Rà stann ta septita luhgshana?

Bet atpesti muhs no fauna.

75. Ras irr tas?

Mehs luhdsam schinni luhgshana, it fà ar mee-
nu wahrdu, fa muhs tas Tehws debbesis no wis-
fada fauna tahs meefas un dwehseles, mantas un
gohda gribbetu atpestiht, un pehz, fad muhsu
stundina nahf, weenu schelligu gallu doht, un ar
schehlastibu no schahs behdigas pasaules pee few
neimt debbesis. Amen.

76. Ras irr tas?

Man buhs teescham tizzeht, fa tahda luhgshana
patihf tam Tehwan debbesis, un irr paklausita,
jo winsch pats irr mums pawehlejis ta luhgt, un
fohlijis, fa winsch gribbetu muhs paklausiht. Amen,
Amen, tas irr Ja, Ja, tam buhs ta notift.

77. Ro luhdsi tu eeksch tahs septitas luhgshanas?

Ra Deews arridsan man no ta fauna atpestiht
gribbetu.

78. Rà luhdsi tu to?

It fà ar weenu wahrdu (un ihfi.)

79. Zeekfahrtigs irr tas launums?

Zettor-fahrtigs: (1) Tahs meefas, (2) tahs
dwehseles, (3) tahs mantas, un (4) ta gohda.

80. Ras irr tas labbums, par fo tu eeksch tahs
septitas luhgshanas luhdsi?

Lai man Deews, pehdigi, fad arridsan manna
stundina nahf, (1) weenu schelligu gallu dohd, un
man (2) zaur farwu schehlastibu no schahs behdigas
pasaules pee few neimt debbesis.

81. Rà kann nu tee pehdigi wahrbi tahs swehtas
luhgſchanas?

**Jo tew pederr ta walſtiba, un tas
ſpehſuntas gohds muhſchigi. Amen.**

82. Kam tahdu wahrdu wahaga?

Es eedrohſchinajohs zaur teem eefſch mannas
luhgſchanas, ka ta no Deewa paklauſita irr.

83. No kurren nahf tahda eedrohſchinafchana?

Jo winnam peederr (1) ta walſtiba, tapehz gribb
wiſch man, kà ſawam nabagam behrnam, pa-
lihdeht: Winnam peederr (2) tas ſpehſ, (ta-
pehz warr tas man palihdeht:) Winnam peederr
(3) tas Gohds muhſchigi, tapehz wiſch palihdehts
man, un man ſchegliſi paklauſts.

84. Kapehz fakki tu pehdigi: Amen?

Ka man buhs teefſcham tizzelt, tahda luhgſchana
patiſk tam Tehwam debbes, un irr paklauſita.

85. Rabdas irr tad ſchahs luhgſchanas?

Tas eefſch tahs swehtas luhgſchanas no man, kà
no weena Deewa behrna, luhgtas irr.

86. Rà warri tu teefſcham ſinnah, kà Deewes tahdas
tawas luhgſchanas iſklaufa?

Wiſch pats irr man un zitteem (1) pawehlejs ta
luhgt, un (2) ſohlijs, ka tas gribb muhs paklauſit.

**Tas zettorts gabbals tahs swehtas
Behrnu-mahzibas.**

**Tas eestahdijums tahs swehtas
Kriſtibas.**

1. Ràs irr ta Kriſtiba.

Ta kriſtiba ne irr tihrs uhdens ween, bet ta irr
tahds

tahds uhdens, kas Deewa wahrda pawehlehts
un ar Deewa wahrdu ſaweenohs irr.

2. Ràs tad peederr pee tahs kriſtibas?

Tur peederr (1) tas uhdens, un (2) Deewa
wahrds.

3. Kapehz buhs Deewa wahrdam pee ta uhdens buht?
Tapehz, ka tas uhdens Deewa wahrda paweh-
lehts un ar Deewa wahrda ſaweenohs irr.

4. Zeckahrtigs irr tas Deewa wahrds, kas pee
kriſtibas peederr?

Direkahrtigs: (1) Tas wahrds tahs Deewa
pawehleſchanas, un (2) tas wahrds tahs Deewa
ſohliſchanas.

5. Ràs irr tas wahrds tahs Deewa pawehleſchanas?

Kad muhſu Kungs Kriſtus fakka, Matteus 28,
w. 19. Mark. 15, 16.

**Eita pa wiſſu paſauli, un darrait
par mahzekleem wiſſus laudis, kri-
ſtidami tohs us to wahrdu Dee-
wa, ta Tehwa, un ta Dehla, un ta
ſwehta Garra.**

6. Ràs irr teem Apuſtuleem pawehlejs kriſtiht?

Tas Kungs Kriſtus, kas Deewa prahnu un pa-
dohnu mums parahdijs irr.

7. Kam par labbu irr Kriſtus kriſtiht pawehlejs?

Wiſſeem paganeem un laudim par labbu, fo
teem Apuſtuleem (1) mahziht un (2) kriſtiht bij.

8. Bet kà bij teem kriſtiht?

Us to wahrdu Deewa (1) ta Tehwa, un (2)
ta Dehla, un (3) ta ſwehta Garra.

9. Irr tas arridſan pee tawas kriſtibas notizzis?

Ta pateeffi, jo tas baſnizas-kungs irr man
arridſan kriſtijs us to wahrdu Deewa, (1) ta
Teh-

Tehwa, un (2) ta Dehla, un (3) ta swehta Garra.

10. Ko dohd, jeb ko palibds mums ta swehta kristiba?

Ta atneff grehku = peedohschamu, atpesti no nahwes un wella, un dohd to muhschigu dsihwoschamu, wisseem kas to tizz, ka tee wahrdi un Deewa sohlischana mahza.

11. Kam nahf nu tabdi angli tahs kristibas par labbu?

Wisseem, kas to tizz, ka tee wahrdi un Deewa sohlischana mahza.

12. Kas irr tad tabdi wahrdi un Deewa sohlischana?

Kad muhsu Kungs Kristus salka, Mark. 16. w. 16.

Kas tizz un kristihts tohp, tas taps swehts, bet kas ne tizz, tas taps pasuddinahs.

13. Ne warr tad neweens bes tahs tizzibas swehts tapt?

Ne, neweens. To kas ne tizz, tas taps pasuddinahs.

14. Zrr arridsan tew ta kristiba tahds auglus atneffusi?

Ja, Deewam gohds! ta irr arridsan man (1) to grehku = peedohschamu atneffusi, ta irr arridsan man (2) ispestijusi no nahwes un wella, un (3) irr arridsan man to muhschigu dsihwoschamu dewusi.

15. Us ko irr tas notizzis?

Tapehz, ka es tahds leelus auglus eeksch spehka ta zeeniga swehta Garra, zaur to eedohtu jeb eeschkinotu tizzibu, usnehmis esnu.

16. Ka warr uhdens tahds leelas leetas darriht?

Uhdens to teescham ne darra, bet Deewa wahrds, kas ar un pee ta uhdeni irr, un ta tizziba, kas tahdam Deewa wahrdam eeksch uhdeni ustizz. To bes Deewa wahrda irr tas uhdens tihrs uhdens ween, un ne kahda kristiba; Bet ar Deewa wahr-

da

da irr tas weena kristiba. tas irr: Weens uhdens kas baggats no schelastibas, un tahs dsihwibas, un weena nomasgaschana tahs jaunus ardsimschanas eeksch ta swehta Garra, ka tas swehts Pahwils salka: Tit. 3, w. 5. 6. 7. 8.

Zaur to masgaschamu tahs ardsimschanas un atjaumaschanas ta swehta Garra, ko wiasch islehjis irr pahr mums baggatigi zaur Jesu Kristu muhsu Pestitaju, ka mehs zaur wianna schelastibu taisnoti, mantneeki tohpam tahs muhschigas dsihwoschanas pehz tahs zerribas, tas irr pateef wahrds.

17. Kas irr tahs par leelahm leetahm, kas eeksch tahs swehtas kristibas noteek?

Ta (kristiba) atneff (1) grehku pameeschamu, atpesti (2) no nahwes un wella, un dohd (3) to muhschigu dsihwoschamu.

18. Kas darra tahds leelas leetas eeksch tahs kristibas?

(1) Tas Deewa wahrds, kas (2) ar un pee ta uhdeni irr, un (3) ta tizziba, kas tahdam Deewa wahrdam uhdeni tizz.

19. Ne irr tad tas uhdens ween no few pascha weena kristiba?

Ne. Bes Deewa wahrda irr tas uhdens tihrs uhdens, (bes wissa spehka pee swehtibas) tapehz buhs Deewa wahrdam tur Elahnt nahft.

20. Kad nu abbi (uhdens un Deewa wahrds) kohpa nahf, ka tad ta swehta kristiba salkta tohp?

(1) Weens uhdens baggats no schelastibas,

un

un tahs dsihwibas, (2) weena nomasgafchana tahs jaumas atdsimschanas eefsch ta swehta Garra.

21. Kas dohd mums to swehtu Garru eefsch tahs fristibas? Kas irr arridsan tew to dewis?

Deems tas debbefu Tehws, tas irr to arridsan pahre man baggatigi islehhis.

22. Ko strahda tas swehts Gars zaur to fristibu eefsch mums? Ko irr winsch arridsan eefsch tew darrijs?

Winsch strahda (1) to atdsimschanu, ko es arridsan dabhujis, un ta zaur to tizzibu par Deewa behrnu darrihts esnu: (2) To atjaumaschamu, (zaur ko es arridsan ar jaunahm qarrigahm dahwanahm un spehtu esnu tappis apdahwanahs.)

23. Kam tew par tahdu atdsimschanu un atjaumaschamu ta swehta Garra ja pateiz?

Jesum Kristum, mannam Pestitajam.

24. Kapehz irr tew Jesus Kristus to darrijs un tewi atpirjis?

Ka es (1) taisnohts, un (2) weens mantneeks tahs muhschigas dsihwofchanas buhtu.

25. Zaur ko tas irr notizzis?

Zaur ta pascha manna Pestitaja Jesus Kristus schehlastibu.

26. Effi tu jaw arridsan scheinan weens Mantneeks tahs muhschigas dsihwofchanas?

Ja, pehz tahs zerribas, tas irr pateef wahrds (ka es us to dsihwodams un mirdams palautees warru.)

27. Ko apsihme tab tahda uhdens fristiba?

Za apsihme, ka tam wezzam Uhdamam eefsch mums ikdeenâs zaur noschehloschamu un atstahschamu no grehkeem buhs apsihizinatam tapt, un mirt ar wisseem grehkeem, un niknahm kahribahm; un atkal ikdeenâs preefschâ nahkt un uszeltees weenam jau-

jaunam zilwekam, kas eefsch taisnibas un schkihstibas preefsch Deewa muhschigi dsihwo.

28. Kur stahw tas rakstihst?

Tas swehts Pahwils salka: Reem. 6, w. 4.

Mehs effam ar Kristu aprakti zaur to fristibu eefsch tahs nahwes: Ka, ittin ka Kristus irr usmohdinahts no teem mirroneem zaur to gohdibu ta Tehwa, tapat buhs mums arridsan eefsch atjaumaschanas tahs dsihwibas staigabt.

29. Ko saprohti tu zaur to wezzu Uhdamu?

Zohs grehtus, (kas us man ka arri us wisseem zilwekeem no Uhdama, zaur manneem wezzakeem nahkufchi irr) ar wissahm niknahm kahribahm un eegribbeschannahm.

30. Kur irr tas wezz Uhdams?

Winsch irr eefsch mums, eefsch man un wisseem fristiteem zilwekeem.

31. Ko buhs mums tam wezzam Uhdamam darriht?

Tam buhs eefsch mums apsihizinatam tapt un mirt, (ka tee grehki eefsch mums walduht ne warr.)

32. Zaur ko buhs tam apsihizinatam tapt un mirt?

Zaur ikdeenisku noschehloschamu un atstahschamu no grehkeem.

33. Irr wehl kahda leeta, kam buhs us to notikt?

Tur buhs atkal, (to grehtu weeta ta wezza Uhdama) preefschâ nahkt weenam jaunam zilwekam.

34. Kahdam jaunam zilwekam buhs preefschâ nahkt?

Kas eefsch (1) taisnibas, un (2) schkihstibas preefsch Deewa muhschigi dsihwo.

35. Kad

35. Kad tam buhs vreefchâ nabht?

(Ideenâs,) ka man ideenâs eefsch grehku-noscheloschanas un atsihschanas dsihwoht buhs.

36. Ko buhs tew mahzitees no tahs aprakschanas ta Kunga Kristus pee tahs kristibas?

Ka es ar Kristus, zaur to kristibu, eefsch tahs nahwes aprakts esmu.

37. Eefsch tahdas nahwes?

Ka tas wezs Uhdams eefsch mannim mirtu, ar wisseem grehkeem un nitnahm kahrabahm.

38. Ko mahzees tu no tahs augshamzelschanas ta Kunga Kristus?

Ittin kâ Kristus no teem mirroneem usmohdinahts irr, zaur to gohdibu ta Zehwa, tapat buhs man arridsan eefsch atjaunaschanas tahs dsihwibas staigaht.

Tas peektais gabbals tahs swehtas
behnu-mahzibas.

Tas eestahdijums tahs zeenigas
un dabrgas meefas un affins
muhfu Kunga un Vestitaja
Jesus Kristus.

1. Kas irr tas eestahdijums ta swehta waffar-ehdeena?

Tas irr ta pateefa meefa un affinis muhfu Kunga Jesus Kristus, appaksch tahs maifes un wihna mums kristiteem zilwekeem eht un dsert no pascha Kristus eestahdihts.

2. Kur

2. Kur stahw tas rakstihst?

Tâ raksta tee swehti mahzitaji, Matteus, Markus, Lufkas un Pahwils.

Muhfu Kungs Jesus Kristus, tan ni nakti, kad tas nodohst tappe, nehme tas to maifi, pateize un pahlause to, un dewe to saweem mahzekeem, un sazzija: Nemmeet, ehdeet, tas irr manna meefa, kas par jums tohp dohta, to darrait mannis peeminnedami.

Tâ lihdi arridsan nehme tas to bifferi pehz ta waffar-ehdeena, pateize, un dewe teem to, un sazzija: Nemmeet un dsereet wiffi no ta, schis bifferis irr ta jauna eestahdischana eefsch mannam affinim, kas par jums un par daudseem isleetas tohp, par peedohschanu to grehku, to darrait, zeekahrt juhs to dserrat, mannis peeminnedami.

3. Ko ehd un dserr tu tad eefsch ta swehta waffar-ehdeena, kad tu tur klahst eij?

Es ehmu (1) to pateesu meesu un dserru (2) tahs pateefas affinis manna Kunga Jesus Kristus.

4. Ur ko ehd un dserr tu eefsch ta swehta waffar-ehdeena to pateesu meesu un tahs pateefas affinis Jesus Kristus?

Ur tahs (1) maifes ehmu es to pateesu meesu, un (2) ar ta wihna dserru es tahs pateefas affinis Jesus Kristus.

5. Kam

5. Kam par labbu irr tas swehts waffar = ehdeens eestahdihts?

Mums Kristiteem zilwekeem, (kas mehs pee to fataisitees un isklaufitees warram.)

6. Kapehz dabu tu abbus, maifi un wihtu?

Ka es (1) to meefu Kristus ar tahs maifes ehmti, un (2) tahs affinis Kristus ar ta wihtna dserru.

7. No ka irr tad tas swehts waffar = ehdeens eestahdihts? Nota pascha Kunga Kristus, (un irr tas zaur weemu deewischiu pawehleschanu eestahdihts tappis.)

8. Ra sinni tu to, ka tas swehts waffar = ehdeens no ta Kunga Kristus eestahdihts irr?

Ra I. tee swehti mahzitaji (1) Matteus (2) Markus, (3) Lufkas, un II. tas swehts Apustuls Pahwits no ta raksta.

9. Kad irr tas swehts waffar = ehdeens eestahdihts? Tammi nakti kad tas Kungs Kristus nodohs tappa.

10. Ra irr tas swehts waffar = ehdeens no ta Kunga Kristus eestahdihts tappis?

Pirmaf (1) nehme tas to maifi (2) pateize un (3) pahrlause un (4) dewe to saweem mahzefleem, un (5) fazzija: Nemmeet, ehdeet. Ta lihds (1) nehme tas arridsan to bikkeri, pehz ta waffar = ehdeena (2) pateize, (3) un dewe teem to, un (4) fazzija: Nemmeet un dserreet wiffi no ta.

11. Ehti tu to pateefu meefu Kristus teescham eefsch ta swehta waffar = ehdeena?

Ja, jo winsch fakka: tas, (fo es jums ar tahs maifes ehst dohtu) irr manna meefa, kas par jums tohp dohta.

12. Dserri ty arridsan us to (ehschanu) tahs pateefas affinis Kristus?

Ja, jo winsch fakka: Schis bikkeris, (no ka es to wihtu dsert dohtu,) irr ta jauna eestahdischana eefschmannahim affinin, kas par jums isleetas tohp.

13. Ra-

13. Kapehz irr tew Kristus pawehles famu meefu ehst un sawas affinis dsert?

Ka es wihtu, (un tur flahst wihtu mihtestibu un labbudarrischam) ar pateizibu, peeminnetu.

14. Buhs tad wisseem Kristiteem zilwekeem, kas to meefu Kristus eh, eefsch ta swehta Waffar = ehdeena, arridsan wihtu affinis dsert?

Ja. Jo ka winsch teem wisseem to swehtitu maifi dewis irr, ta irr winsch teem arridsan to swehtitu bikkeri dewis, ka teem wisseem no ta dsert buhs.

15. Kam par labbu irr tahs affinis Kristus isleetas tappuschas?

Man un wisseem zilwekeem par peedohschanu to grehtu.

16. Warr gan kas retti, jeb ittin ne mas pee Deema Galda eet?

Ne. Bet tam buhs dauds reisi notift, jo ta fakka Kristus: To darrait, zeekfahrt juhs to dserrait, mannis peeminnedami.

17. Ko palihds tahda ehshana un dserschana?

To rahda mums schee wahrbi: Par jums dohta un isleetas par peedohschanu to grehtu; ar wahrda, ka mums eefsch ta eestahdijuma, peedohschana to grehtu, dsihwiba un swehtiba zaur tahdeem wahrdeem dohta tohp. Jo fur peedohschana to grehtu irr, tur irr arridsan dsihwiba un schehlastiba.

18. Rahdu mantu dabu tu eefsch ta swehta waffar = ehdeena?

To peedohschanu to grehtu, (tapehz ka ta meefa Kristus par man dohta, tahs affinis Kristus par man isleetas irr.)

19. Irr tad ta grehtu = peedohschana tahda augsta leela leeta?

Ja. Jo fur grehtu peedohschana irr, tur irr arridsan dsihwiba un schehlastiba.

20. Ra

20. Kà warr meefiga ehſchana un dſerſchana tahdas
leelas leetas darriht?

Ehſchana un dſerſchana ween pateef to ne darr,
bet tee wahrdi, ſas ſcheitan ſtahw: Par jums dohta,
un iſleetas par peedohſchamu to grehku. Tee
wahrdi irr ar tahs meefigas ehſchanas un dſerſcha-
nas, kà ſas galwas gabbals eefſch ta waffara-eh-
deena; un ſas teem paſcheem wahrdeem tizz, ſas
dabbu to, fo tee ſohla, un kà tee ſkann, ar wahrda,
peedohſchamu to grehku.

21. Warr tad ta meefiga ehſchana un dſerſchana
to ne darriht?

Ne pateef; Ta tilhra ehſchana un dſerſchana to
ne war darriht, ſas ween ar tahs muttes noteef.

22. Kàs irr tad, kà ſas galwas-gabbals, eefſch ta
eeſtabdijuma?

Tee wahrdi (1) ſas ſcheitan ſtahw: Par jums
dohta un iſleetas par peedohſchamu to grehku,
tee irr (2) ar tahs meefigas ehſchanas un dſerſcha-
nas, tã ſas galwas-gabbals, eefſch ta ſwehta
waffar-ehdeena.

23. Kam buhs tew nu eefſch ta ſwehta waffar-
ehdeena tizzeh?

Teem wahrdeem Kriſtus: Par jums dohta un
iſleetas par peedohſchamu to grehku.

24. Kàs tew tur atlez, kad tu teem wahrdeem
Kriſtus tizz?

Man atlez tur, fo tee ſakka, un kà tee ſkann, ar
wahrda: Grehku peedohſchana.

25. Kàs nemm tad tahdu ehdeenu zeenigi?

Gaweht un ſkaiſti apgehrbtees, irr weena
krahſchna meefiga ſataiſſchana, bet ſas irr iſtteni
zeenigs un labbi ſataiſſjees, ſas tizz ſcheem wahr-
deem: Par jums dohta un iſleetas par peedohſ-
chana

ſchamu to grehku. Bet ſas ſcheem wahrdeem ne
tizz, ſas irr nezeenigs un ne labbi ſataiſſjees, jo tee
wahrdi (par jums) gribb wiſchkim tizzigas ſirdis.

26. Irr ſas tad pareiſi, kad tu preeſch noeſchanas
pee ta ſwehtu waffar-ehdeena game?

Kapeh; ne buhtu tam pareiſi buht? Jo (1) gaweht
un (2) meefigi ſataiſſitees irr weena labba krahſchna
ſataiſſchana.

27. Bet zaur fo tohpi tu iſtteni zeenigs un labbi
ſataiſſibts?

Zaur to tizzibu: Jo ſas irr iſtteni zeenigs un
labbi ſataiſſjees, ſas tizz ſcheem wahrdeem: Par
jums dohta, un iſleetas par peedohſchamu to
grehku.

28. Kurfch tad irr tad, ſas pee ſcho ſwehtu waffar-
ehdeenu eet nezeenigs un nelabbi ſataiſſjees?

Kàs ſcheem wahrdeem ta Kunga Kriſtus ne tizz,
it kà teem no Deewa ne bij peepilditeem tapt.

29. Ko gribb tad tee wahrdi:

Par jums?

Wiſchkim tizzigas ſirdis, (ſas wiſchkim pee
Deewa wahrda un ſohliſchanas turrahs.)

No tahs grehku: ſubdſeſchanas.

1. Kàs irr grehku-ſubdſeſchana?

Samus grehkus Deewam un ta baſnizas fun-
gam, Deewa weeta, iſſaſziht, ſubdſeht un greh-
ku peedohſchamu luhgt.

2. Kàs irr to grehku ſubdſeſchamu eezehlis un pawehlejs?
Las Kungs Kriſtus, us ſaweeim mahjekleem ſaz-
zidams: Jahm. 20, 22. 23.

Nemmeet to ſwehtu Garru, kam juhs
tohs grehkus peedohſeet, teem irr tee pee-
dohti, un kam juhs tohs paturreſeet, teem
irr tee paturreti.

3. Kàs

3. Rà buhs tew tad fawus grehkus subdseht?

Allaschin un ikdeenas buhs man fawus grehkus Deewam subdseht, un no ta grehku peedohschanu luhgt: Bet tam Wasnizas Kungam tad, kad es gribbu pee Deewa galdu eet, jeb kad man fawu grehku deht gruhta firds irr.

4. Rà buhs tew fazzibt, kad tu Wasnizas Kungam gribbi fawus grehkus subdseht?

Zeenigs un mihlais Wasnizas Kungs, es luhdsu no Deewa puffes, juhs gribbat mannu grehku subdsechanu klauftit un man to grehku peedohschanu fluddinaht.

5. Rà buhs tad tew wehl fazzibt?

Es nabbags grehzineeks atfihstu preeksch Deewa un jums, kà es gruhti ar dohmahin, wahrdeem un darbeem grehkojis, un ar to, Deewa dusmibu un muhschigu nahwi nopelnijs esmu. Bet manni grehki irr man no firds schehl, un luhdsu grehku peedohschanu, ta Kunga Jesus Kristus deht, kas par manneem grehkeem nomirris irr. Es gribbu joprohjam no grehkeem fargatees un labbaki dsihwoht, Pee to lai Deews man dohd fawu zeenigu fwehtu Garru. Amen!

6. Kad tu nu grehku peedohschanu dabbujs effi, drichsti tu tad wairs eeksch grehkeem joprohjam dsihwoht?

Ne. Man buhs joprohjam par grehkeem fargatees un labbaki dsihwoht.

7. Warri tu zaur paschu spehku par grehkeem fargatees un labbaki dsihwoht?

Ne. Bet man buhs Deewu par to fwehtu Garru peeluhgt, kas man eeksch wiffu taisnibu wadda.

8. Rà gribbi tu luhgt?

Raddi eeksch mannim, at Deews! weenu schribstu firdi un atjauna weenu paschawigu garru eeksch mannim, ne mett man:

mannis nohst no tawa waiga, un ne atnemmm tawu fwehtu Garru no mannim. Utdohd man atkal tawas pestifchanas preeksch, un tawos labprahdigais Gars lai manni usturr. Dahm. dseesmä 51, w. 12. 13. 14.

Weena fristita mahziba, eeksch jautaschanahm un atbildeschanahm, preeksch teem, kas pee Deewa galdu gribb eet.

1. Tizzi tu, ka tu weens grehzineeks effi?

Ja, es tizzu to, es esmu weens grehzineeks.

2. Rà finni tu to?

No teem definitis Deewa bausleem, tohs ne esmu es turrejs.

3. Irr tew tawi grehki arridsan schehl?

Ja! tas irr man schehl, ka es prett Deewu grehkojis esmu.

4. Rò effi tu ar tawcem grehkeem pelnijs?

Es esmu pelnijs Deewa dusmibu un sohdbibu, to laizigu nahwi un to muhschigu pasuschanu.

5. Tizzi tu grehku peedohschanu?

Es tizzu to no wiffas firds.

6. Rà tohs tawi grehki peedohti?

Zaur Jesu Kristu.

7. Kas irr Kristus?

Deewa Dehls, pateef Deews un zilweks.

8. Ze k irr Deew?

Wairak ne, kà tikkai weens weenigais Deews, bet trihs deewischigas ihpaschibas: Deews Lehws, Deews Dehls, Deews fwehtais Gars.

D

9. Kas

9. Kas irr Deews Tehws?

Deews Tehws irr muhsu radditais, kas irr rad-
bijs to debbest un semni, un wiffas leetas.

10. Kas irr Deewa Dehls?

Deewa Dehls irr muhsu pestitais, kas muhs
no grehkeem pestijs irr.

11. Kas irr tas swehts Gars?

Tas swehts Gars irr muhsu swehtudarritais un
eepreezinatais.

12. Irr tad trihs radditaji, pestitaji un swehtudarritaji?

Nevalda, bet weens weenigais Deews, tas irr
radditais, pestitais un swehtudarritais.

13. Kas irr tew no grehkeem pestijs?

Deewa Dehls, Jesus Kristus, tas irr par man-
neem grehkeem to ruhktu nahwi zeetis, un sawas
dahrgas affinis islehjis pee krusa kohka.

14. Ko buhs weenam zilwekam darriht, kad tam firbs
no grehkeem gruota irr?

Tam buhs pee sawa basnizas kungu eet, un
luhgt grehktu peedohschanu zaur Kristu, un pee Dee-
wa galda eet.

15. Ka buhs tad teem dsihwoht, kas pee Deewa galda eet?

Teem buhs dsihwoht eeksch Deewa bihsaschanas
un Deewa peelihgschanas, eeksch ehshanas un
dserfchanas gahdigi turretees.

16. Gribbi tu labpraht pee Deewa galda eet?

Es gribbu labpraht eet.

17. Kas speesch tew tur klah?

Manni grehki un Deewa pawehleschana.

18. Ko ehdi un dserri tu pee Deewa galda?

Es ehdu un dserri tur to pateesu meesu un affi-
nis Jesus Kristus, par eestiprinaschanu mannas
wahjas tizzibas, un ka es drohschi sumu, ka manni
grehki man peedohiti irr.

19. Kas

19. Kabdi zilweki eet pee Deewa Galda?

Tee, kam ta tizziba irr eeksch Kristu Jesu, un
kas tizz, ka winsch par teem sawas dahrgas affinis
islehjis, nomirris un augscham zehlees irr.

20. Kabdi zilweki eet nezeenigi pee Deewa Galda?

Tee, kas eeksch Kristu Jesu ne tizz, un paleek
eeksch saweem rupjeem grehkeem.

21. Ka buhs tad weenam zilwekam turretees, kad tas pee
Deewa galda bijs irr?

Tam buhs gohdigi un gahdigi turretees, un eeksch
Deewa bihsaschanas dsihwoht, un allaschin Deewu
peeluhgt un peesaukt, un sawu firdi un dwehseli
tihshi ar grehkeem ne apgahniht.

22. Ka buhs weenam zilwekam Deewu peeluhgt, kad tas
pee Deewa galda gribb eet?

Ik wiffu warrenais Deews un Debbestu Tehws!
es luhdsjohs tew, tu gribbi man sawu swehtu Garru
doh, ka es, pee weenas gohdigas un labbas sweht-
tigas dsihwoschanas, scho dahrgu meesu un affinis
tawu mihta Dehla, manna kungu un Pestitaja
Jesus Kristus zeenigi warru ehst un dserri, un ka
manna tizziba warr eestiprinata tapt, un ka es
eeksch mihslestibas un zerribas un eeksch ihstas tizz-
bas peeaugt, un lihds gallam stipri pastahweht
warru, tew par gohdu un sawu, un pateesu pa-
klaufschanu, zaur to paschu sawu mihtu Dehlu,
mannu kungu Jesu Kristu, Amen.

23. Ka buhs weenam zilwekam pehz to, kad tas pee
Deewa galda bijs irr, Deewam pateekt?

Ik kungs Jesus Kristus! es pateizu tew, ka tu
man zaur sawu ruhktu nahwi un mohscham no lee-
lahm behdahm un Deewa dusinibas pestijs effi, ka es
sawu swehtu mohzibu allaschin warru peeminneht,
un ar tahs eelihgsnotees. Dohd man sawu sweht-
tu Garru, ka es to paschu sawu dahrgu meesu un af-
finis

D 2

finis

finis tā warru walfocht, eht un dsert, ka es allaschin taru leelu mihlesibu eeksch manniin augligi warru apdohmaht, un pehz taru prahtu darriht, kas tu dihwo un walda ar Deewu to Tehwu, un to fwehiu Garru, eeksch weenas deewigas buhschanas, muhschigi muhscham, Amen.

Ribta un wakkara-luhgschanas.

1. Rā buhs tew tarretees, kad tu rihtōs augscham zettees un wakkarōs gulleht eij?

Man buhs, pehz to wezzu kristigu eeraddinnu, fwehtitees ar to fwehtu kristu, (ka es pee ta mannu Kungu Jesu, kas mannis deht kristā sists irr, peeminnu) un fazziht: Nu palihdft man Deews Tehws, Dehls un fwehts Gars, Amen.

2. Eeksch kurra wahrda buhs tew nu augschamzeltees un gulleht eet?

Eeksch ta wahrda Deewa (1) ta Tehwa, (2) ta Dehla, un (3) ta fwehta Garra.

3. Rā buhs tew to luhgschanu fazziht?

Jeb (1) zeltōs mesdamees, jeb (2) stahwedams, (3) fehdedams, (4) gulleedams, (5) eedams, kad tas tiffai no firds un ar sapraschanu noteeft.

4. Rādu luhgschanu buhs tew rihtōs fazziht?

Es pateizu tew, mans mihlais Deobesu Tehws, zaur Jesu Kristu, taru mihlu Dehlu, muhsu Kungu, ka tu man schi isgabhuschā nakti par wissadu nelaini un breefmibu tik schehligi paglabbajis un wakkara-

fargajis effi, un luhdsohs tewi, tu gribbetu man peedoht wissus mannus grehtus, fur es noseedsis un nepareiss darrijs esmu, un manni schodeen arridsan tik schehligi pasargabt par grehkeem un wissu taunu, ka tew wiss mans darbs un dschwoschana patihf. Jo es pawehlu tew, mannu meesu un dwehfeldi, (mannu tehru un mah-ti, mannus kungus un wirsneekus, man-nus mahzitajus,) wissus kristitus laudis, un wissas leetas tarwā schehligā rohtā, tarws fwehtais engetis laid paleet pee mannim, ka tas tauns eenaidneeks mann ne peewarr. Amen. Muhsu Tehws ic.

5. Rādu luhgschanu buhs tew wakkarōs fazziht?

Es pateizu tew, mans mihlais debbesu Tehws zaur Jesu Kristu, taru mihlu Dehlu, mannu Kungu, ka tu man schi pagabhuschā deenā tik schehligi pasargajis effi, un luhdsohs tewi, tu gribbetu man peedoht wissus mannus grehtus, fur es nepareiss darrijs esmu, un manni schinakti arridsan schehligi pasargabt par grehkeem un wissu taunu, ka tew wiss mans darbs un dschwoschana patihf, jo es pawehlu tew, mannu meesu un dwehfeldi, (mannu tehru, mannu mah-ti, mannus kungus un wirsneekus, mannus mahzitajus,) wissus kristitus laudis, un wissas leetas tarwā

tawâ rohâ, tawâ swehtais engelis lai paleef pee mannim, ka tas launis eenaidneekâ man ne peewarr, Amen. Mufsu Tehwâ 1c.

6. Kam buhs tew rihtôs un waffarôs pateift? Deewam, mannam debbesu Tehwam.

7. Zaur ko buhs tew winnam pateift? Zaur Jesu Kristu, winna mihlu Dehlu, mannu Kungu.

8. Par ko buhs tew Deewam rihtôs pateift? Ka winsch man to nakti, par wissu nelaini un breefmibu tik schelligi pasargajis irr.

9. Par ko tad waffarôs? Ka winsch mann, to deenu, arridsan tik schelligi pasargajis irr.

10. Ko buhs tew rihtôs no Deewa luhgt? Ka tas man (1) mannis grehkus, fur es nepareiss darrijs esnu, peedoht, un (2) mann, scho deenu, arridsan pasargahgt gribbetu.

11. Par ko buhs tew tad Deewam, scho deenu pasargahgt?

Par (1) grehku, (2) par wissu launu.

12. Ravehz buhs winnam tew tâ pasargahgt?

Ka winnam mannam debbesu Tehwam) wiss mans darbs un dschwoschana patihf.

13. Ko buhs tew waffarôs no Deewa luhgt?

Ka tas man (1) mannis grehkus, fur es nepareiss darrijs esnu, peedoht, un man, (2) to nakti schelligi pasargahgt gribbetu.

14. Ko buhs Deewam rihtôs un waffarôs tew pawehleht?

Man buhs (1) feru, samu meesu un dwehfeli, un (2) wiss kas man irr un peederr, winna schelligâ rohâ pawehleht.

15. Ko

15. Ko buhs tew wehl luhgt, kad tu tew Deewam pawehlejis effi?

Ka winna swehtais engelis pee mannim paleef.

16. Ravehz buhs Deewa swehtam engelan pee tewim palift?

Ka tas launais eenaidneeks mann ne peewarr.

17. Ko buhs tew rihtôs, kad tu Deewu peeluhdiss effi, darriht?

Man buhs pee sawa darba eet, (pee ko Deews man aizinajis irr.)

18. Râ buhs tew samu darbu eefahgt?

Man buhs (1) ar preeku pee ta eet, un (2) arri fahdu kristigu dseesnu dseedahgt.

19. Ko buhs tew waffarôs, kad tu Deewu peeluhdiss effi, darriht?

Man buhs (ar Deewa paligu)(1) tuhdaht, un (2) preezigi apgulletees.

Preeksch ehschanas buhs teem saimneekem, behrneem un tai saimei rohkas salikkuschu dischani gohdigi preeksch galda stahweht un tâ fazziht:

1. Wiffas azzis gaida us tew, Kungâ, un tu dohd teem winnu barribas sawâ lai-kâ, tu atwerr tawas rohkas, un pee-ehdini wissu, kas dschwô, ar labbu prahtu.

Pehz to, mufsu Tehwâ debbesis 1c. un scho luhgschamu:

2. Kungâ Deews debbesu Tehwâ! swehti, gausini mums schahs tawas dahwanas, ko mehâ no tawas mihligas scheh-

schelastibas pee few nemnam, zaur Jesu kristu muhsu Kungu, Amen.

3. Rà buhs teem behreem un tai fainei ar jitteem tabdas luhgshanas fazzibt?

Teem buhs to darriht, (1) ar saliktahm rohkahm, un (2) dijhani gohdigi.

4. Kur buhs tam notift?

Preekch galba, (us fo ta barriba stahw.)

5. Kurru azzis gaida us Deewu to Kungu?

Wissu (zilweku un dshwu lohpu) azzis.

6. Us fo gaida wiffas azzis?

Us Deewu (to debbestigu namna-tehwu, us fo tahs pazeltas tohp.)

7. Ko dohd teem Deews tas Kungs?

Winnu barribu.

8. Rad dohd wiasch teem winnu barribu?

Sawâ laikâ.

9. Rà dohd tab Deews to barribu?

Wiasch atwerf sawu rohku.

10. Ko pee = eh dina wiasch ar to?

Wissus, fas dshwo.

11. Rà pee = eh dina wiasch tab wiffus?

Ur labbu prahnu.

12. Ko luhdsi tu wehl no Deewa, fad tu to barribu preekch fewim us galbu redsi?

Ra tas arridsan (1) mann, un (2) schahs sawas dahwanas swehriht (gaufinaht, un wairoht) grib-betu.

13. Warri tu gann Deewam to barribu nopelnih?

Ne: Ta barriba irr Deewa dahwana, fo es, ar jitteem, no winna schelastibas pee fewim nemmu.

14. Zaur fo gaufina Deews tew un to barribu?

Zaur Jesu Kristu, mannu Kungu.

Pehz ehshanas buhs teem tà fazzibt:

15. Pateizeet tam Kungam, jo wiasch irr mihs-

mihligs, un winna schelastiba paleef muhschigi, fas wiffai meefai barribu dohd, fas teem lohpeem sawu barribu dohd, teem jaumeem kraufleem, fas to peesauz; tam Kungam ne irr labs prahns pee ta sirga stipruma, nedf winnam patihk to wihru leeli, tam Kungam patihk tee, fas winnu biystabs, un us winna schelastibu gaida.

Pehz to, muhsu Tehws, un scho luhgshanu:

16. Wehs pateizam tew. Kungas Deews debbesu Tehws, zaur Jesu Kristu muhsu Kungu, por wiffahm tawahm doh-manahm un labdarrishchanahm, fas tu dshwo un waldi muhschigi muhscham, Amen.

17. Kam buhs tew pehz tahs ehshanas pateift?

Deewam tam Kungam, (fas arridsan mannim wissu dohd, fas pee mannas usturreshanas wai-jaga.)

18. Kapehz buhs tew pehz tahs ehshanas Deewam Kungam pateift?

Tapehz, fa wiasch (1) mihligs irr, un (2) winna schelastiba muhschigi paleef.

19. Kam dohd Deews to barribu?

Wiffai meefai, (fa ta zaur to pee-ehdinati tohp.)

20. Rà usturr wiasch tohs lohpus?

Wiasch dohd teem sawu barribu.

21. Klusht arridsan tee jaumi kraufli no Deewa barroti?

Ja pateef, (jebshu tee neleeschi putni, un no wiffem zilwekeem atstahti irr.)

22. Rà turrabs tee jaumi kraufli prett Deewu?

Tee peesauz to, (us sawu wihst.)

23. Barr

23. Warr weena weeniga rabbita leeta zaur fawu paschu
fpehku usturretees?

Ne: Tam Kungam ne irr labs prahts (1) pee
ta-sirga stipruma, (Ka winsch tapehz tohs usturr)
nedf (2) winnam patihk to wihru leeli, (Kas patgals
wigi, dsihwo.)

24. Kas patihk tab tam Kungam?

Lee, Kas (1) winnu dhistahs, un Kas (2) (ar behrni-
gu peetizzibu) us winna schehlafibu gaida.

25. Par ko buhs tew Deewam pehz ehfchanas pateikt?
Par wiffahm wianna labbu-darrifchanahm, zaur
Jesu Kristu, mannu Kungu.

26. Zif ilgi dsihwo un walda Deews?

Winsch dsihwo un walda muhschigi muhscham
Amen, jo wiff tas irr teescham teef.

Peeminneschanas=Raksti.

No wiffadahm fwehtahm lauschu
fahrtahm weenumehr preeksch azzim
un firdi turrami.

1. Biskapeem, basnizas-kungam, un Deewa wahrda
mahzitajeem. 1. Tim. 3, w. 2. 3. 4.

Weenam Biskapam peenahkabs neno-
seedfigam buht, weenas seewas
wihram, mohdrigam, gaddigam, gohdi-
gam, kas labpraht mahjo, derrigahm (zit-
tus) mahziht: Ne wihna-plihtneekam, ne
rebjejam, ne negohdigas pelnifchanas
dsinnejam, bet lehnigam, ne kawejam,
ne negauscham: Kas fawu paschu nam-
mu

mu pareisi walda, kas fawus behrnus pee
paklausifchanas turr, ar wiffu gohdu
(Tit. 1, w. 9.) kas vastahwigi turrahhs pehz
tahs mahzibas ta peetizziga (Deewa-)
wahrda, ka tas warrens effus, tik labb zaur
to wesseligu mahzibu pamahziht, un tohs,
kas pretti runna, pahrmahziht.

2. Teem Deewa wahrda klauftajeem.

1. Korint. 9, w. 14. Tas Kungs irr ee-
stabdijis, ka teem, kas to preezas-mahzibu
pasluddina, buhs no tahs preezas-mahzi-
bas dsihwoht.

Jo ta fazzija Jesus us saweem mahze-
fleem, kad winsch tohs eeksch wianu sweh-
ta ammata israidija, Luth. 10, w. 7. Eh-
deet un dserreet, kas teem pee robkas, jo
tam strahdneekam peenahkabs sawa alga.

Gal. 6, w. 6. 7. Rai tas, kas mahzihts
tohp eeksch (Deewa) wahrda, isdalla wiffa-
du labbumu tam, kas winnu mahza: Ne
peewiffetees, Deews ne leekabs apfmeetees.

1. Timot. 5, w. 17. 18. Tohs wezzajus,
kas labbi walda, turri dirkfahrtiga gohda
zeenigus: Wiffwairak tohs, kas strahda
eeksch ta wahrda un mahzifchanas: Jo tas
raksts fakka: Tew ne buhs tam weherscham,
kas labbitu ismynn, to purni aisseet: Un,
weenam strahdneekam peenahkabs sawa
alga.

1. Tess.

1. Tess. 5, w. 12. Mehs luhdsam juhs, brabli! ka juhs atsihstat tohs, kas juhsu starpa strahda, un juhsu preekschneekus eeksch ta Kunga, un kas juhs pakuhdina: Un turreet tohs jo wairak miblus, ta darba pehz; Effeet meerigi sawa starpa.

Ebr. 13, w. 17. Paklaufait juhsu wad: ditajeem, un effeet winneem padewigi: Jo tee irr nomohda preeksch juhsu dwehselehm, it ka, kam atbildechanu buhs doht, ka tee scho ar preeku darra, un ne ar nopuschanu, jo tas jumis ne irr labbi.

3. No pasauligeem walditajeem. Reem. 13, w. 1. 2. 4. Skatrs lai tai pasauligai waldischana i irr, bes ka no Deewa, un kur weena waldischana irr, ta irr no Deewa eezelta: Tad nu kas tai waldischana i pretti turrabs, tas turrabs Deewa liekumam pretti: Bet tee prettiturretaji few pascheem to sohdbu dabhuhs. Jo winna to sohdbu welti ne nefa, jo ta irr Deewa fullaine, weena atreebeja par sohdbu tam laundarritajam.

4. No pawalsneekem. Matt. 22, w. 21.

Dohdeet tam Keiseram, kas tam Keiseram peederr, un Deewam, kas Deewam peederr.

Reem. 13, w. 5. 6. 7. Tapehz waijaga irr paklaufigam mestees; Ne ween tabs sohdbas deht, bet arridsan tabs apsin:

na:

naschanas deht: Tapehz, juhs arridsan meslusdohdat: Jo tee irr Deewa fullaini, us to paschu pastawigi gabdadami. Tad maksait nu wisseem to parradu, meslus, kam mesli peederr, muitu, kam muita peederr, bihjaschanu, kam bihjaschana peederr, gohdu, kam gohds peederr.

1 Tim. 2, w. 1. 2. 3. Tad nu pamahzu es par wissahm leetahm, ka noteek luhgschanas, peesaukschanas, aisluhgschanas, pateikschanas par wisseem zilwekeem, par fehnineem un wisseem, kas augsti irr, ka mehs meerigi un rahmi dsihwojam eeksch wissas Deewa-kalposchanas un gohda. Jo tas irr labbi un peenemmigs preeksch Deewa muhsu Pestitaja.

Tit. 3, w. 1. Utgahdini tohs, ka tee tahm wirsibahm un waldischanaahm paklaufigi, un us wissu labbu darbu gattawi irr.

1 Peh. 2, w. 13. 14. Effeet paklaufigi wissai zilwezigai wirsibai, ta Kunga deht: Jebchu tam fehninam, it ka, kas pahre wisseem eezelts, jebchu teem waldneekem, it ka, kas zaur winneem suhtiti irr par atreebschanu to laundarritaju, bet par slawu to labdarritaju.

5. Laus

5. Laulateem wihreem.

I Petr. 3, w. 7.

Juhs wihi! dshwojeet saprattigi ar sawahm seewahm, un dohdeet tam seewiskam, it kà tam wahjakam rikam aobdu, it kà lihdsnantneekem tahs schehlastibas tahs dshwofchanas, ka juhsu luhgschanas aiskawetas ne tohp.

Ewes 5, w. 25. Juhs wihi! mihtojeet sawas seewas, it kà arridsan Kristus ire mihlejis to draudsibu.

Koloff. 3, w. 19. Juhs wihi! mihtojeet sawas seewas, un ne sabahrgojeetes pretti tahm.

6. Laulatahm seewahm.

I Petr. 3, w. 1. 6.

Juhs seewas! effeet saweem wihreem padewigas. It kà Sahra Ahbraämam irr paklaufiga bijusi, winau par kungu faufdama, kureas meitas juhs tappufchas effat, kad juhs labb darrat un par nekahdu beedinaschanu bihstatees.

7. Wezzakeem.

Ewes. 6, w. 4.

Juhs tehwi! ne tirrinajeet sawus behrus, bet usaudsinajeet tohs eeksh pahrmahzifchanas un pamahzifchanas ta Kunga.

8. Behr-

8. Behrneem.

Ewes. 6, w. 1. 2. 3.

Juhs behrni! paklaufait juhsu wezzakeem eeksch ta Kunga, so tas tà peeklahjahs: Gehdi tehwi un mahri, tas irr tas pirmais bauflis, kam ta apsehlichana irr: Katenw labbi klahjahs, un tu ilgi dshwo wirssemes.

9. Kalpeem, kalponehm, algadscheem un darbneekem.

Ewes. 6, w. 5. 6. 7. 8.

Juhs kalvi! paklaufait teem kungeem weh, tahs meefas, ar bihjaschanu un drebbeschanu, eeksch weenteesibas juhsu firds, it kà Kristum. Ne preeksch azzim kalpodami, it kà qribbedami zilwekeem patikt, bet it kà Kristus kalpi, darridami to Deewa prahtu no wiffas dwehfeles. Ne labbu prahtu tam kungam kalpodami, un ne zilwekeem. Sinnadami, ka, ja kas to labbu darris, to paschu tas atdabbubs no ta kunga, lai tas irr kalps, lai waktineeks.

10. Kungeem un gaspaschahm.

Ewes. 6, w. 9.

Un juhs kungi! darrait scho paschu peeteem, atstahdamees no beedinaschanas, sinnadami, ka arridsan jums pascheem weens

weens Rungs irr debbesis, un wiasch ne
rauga us to, kas no ahrenes leekahs.

11. Jauneem laudim.

1. Psht. 5, w. 5.

Juhs jaunaki! esseet teem wezzajeem pa-
klaufigi; Esseet ispuschtorci ar pasem-
moschanu, jo Deews turrabs teem lep-
neem pretti, bet teem pasemmigeem dohd
wiasch shehlastibu.

12. Utraitneem.

1. Timot. 5, w. 5. 6.

Kurra weena ihstena atraitne irr, ta
zerre us Deewu, un paleet luhgscha-
nas un Deewa-peefaukschanas nakti un
deená: Bet kurra us kahribu dsennabs,
ta irr dsihwa nomirrusi.

13. Wiffai Deewa=draudsei.

Reem. 13, w. 9.

Zew buhs sawu tuwaku mihleht, ká sewi
paschu. Schinni wahrda irr wiffi
baufli sanemti.

Koloff. 4, w. 2. Esseet vastahwigi eeksch
luhgschanas. (1 Tim. 2, w. 1. par wisseem
zilwekeem.)

Stoh-

Stohlas luhgschanas.

1. Pee Stohlas eefahkschanas.

Af mihtais Tehws debbesis! redsi, mehsh
effam sché eeksch Stohlas, tahs mahzi-
bas dabbuht, zaur ko mehsh gribbam schei-
tan gudri, deewabihjigi un laimigi, un tur
muhsham swehti tapf. Pasargi muhs ta-
pehz, ka mehsh to laiku un walku, ko tu
mums us to dewis effi, ne zaur tihschu flin-
kofchanu, zaur neapdohmaschanu un ap-
lamu buhshchanu, par sawu laizigu un muh-
schigu skahdi, maitabt maitajam. Dohd
mums tahdu prahtu, wiffu to, ko mums
bush mahzitees, arri labbi saprast un pa-
turreht. Swehti tik labbi muhsu paschu,
kà arridsan muhsu mihta Stohlas mahzitaja
darboschanu, ka mehsh zaur to var prahti-
geem, derrigeem, gohdigeem un deewa-
bihjigeem zilwekeem audsinati tohpam.
Bet dohd mums arri weenu paklaufigu
firdi, ka mehsh zaur wiffu muhsu muhschu
pehz tawa prahta turramees, un wiffu to
ar preeku darram, ko tu mums pawehlejis,
un wiffu to labpraht atmettam, ko tu
mums aisleedsis effi. Tad mehsh tewim,
af Deews! pacihtami un teem zilwekeem

☞

pees

peemibliqi buhſim. Tad mums, pehz ta-
was apſoblifchanas, labbi flahſees wirs
ſemmes, un tad mehſ mirſim, tu muhs
debbeſis pee tewis usæemſi, no Kristus
puſſes. Amen!

2. Pehz noturretas ſkohlaſ.

Pateizeet tam Kungam, jo wiſch irr
ſchehligs un wiſſana ſchehlaſtiba paleek
muhſchigi muhſcham!

Kungs, muhſu Deews un Tehws! tu
effi mums muhſu dſihwibu dewis. Tu
apghadi muhs arri ar wiſſu, kas pee us-
turreſchanas muhſu dſihwoibas peederr,
baggatigi un ikdeenas. Tu parahdi mums
pehzgalla to ſchehlaſtibu, ka mehſ ſkohlâ
eet dabbujam, un ſchepat ſataiſiti tohpam,
ka mehſ weenreis paſchi, zaur tawa ſweh-
ta garra flahſtahnweſchanu, muhſu laizigu
un muhſchigu labflahſchanu dibbinahſt un
paſchirt warram. Ir ſchodeen effam
mehſ ſcho laimibu baudijufchi. Ir ſcho-
deen effam mehſ mahziti un weenu ſohli
tablaki eekſch muhſu atſihſchanas tappu-
ſchi. Schehligs Deews! effi flawehts,
muhſchigi flawehts par tahdu labdarrifcha-
nu, fo tu pee mums darrijis effi! Ak pee-
dohd

dohd mums arri muhſu grehſus, ſewiſch-
ſi, tad mehſ ſchodeen kuhtri un neapdoh-
migi, neklaufigi un pahrgalwigi bijufchi,
jeb ar wehligu jakteſchanu paſchus aiſkawe-
juſchees effam. Jo tas wiſſ mums tohti
ſchehl irr, un mehſ ne gribbam, ka tu
mums duſmigs paleezi, un muhs kâ neti-
klus behrnus no tawa waiga atmetti.
Peedohd mums tapehz, tawas leelas leh-
nibas pehz, no Kristus puſſes, un effi
mums joprohjam labs un ſchehligs! Us-
turri, apſarga un ſwehti muhſu mihſus
wezzakus un gahdatajus, ir muhſu mihſu
ſkohlaſmahzitaju, un atmakſi teem pa-
ſcheem ſawu mihligurubpeſchanuunſuhru
peetizzigu darbu, fo tee pee muhſu labbas
audſinaſchanas peeleek, ar ſchehlaſtibu lai-
zigi un muhſchigi. Swehti arri wiſſu
labbumu, fo mehſ mahziſchees effam,
tâ, ka mehſ derrigi un deewabihjigi zilwe-
ſi tohpam; ka mehſ tewi, kas tu wiſſas
weetas un mallas apfahrt un pee mums
effi, un wiſſu ſinni, un wiſſu redſt, un
wiſſu ſohdiſi, muhſcham preekſch azzim
un ſirdi turram; un ſewi ſargajamees,
ka mehſ nekahdu paſuddinajamu wainu
us ſawu dwehſeli ne kraujam. Tewi lai
mehſ bihſtamees! Tewi no wiſſas ſirds
mihſu turram! Tewim ar preeku kalpojam
un

un paklausam! Tad mehs no teris dauds
labbuma sanemsim. Tu muhs svehtisi!
Tu muhs apfargasi! Tu muhs laimigus
un svehtigus darrisi, scheinan wirs sem-
mes, un tur muhschigi debbesis, Amen!
Lai tas noteek, no Jesus puffes, Amen!

Schahs mahzibas kas zeena leel,
Lam namma laimes gan noteek!

GALG.

